

Schoolplan 2019-2023

Obs Potmarge
Leeuwarden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	5
1.1 Voorwoord	5
1.2 Doelen en functie	5
1.3 Procedures	5
2 Schoolbeschrijving	6
2.1 Schoolgegevens	6
2.2 Kenmerken van het personeel	6
2.3 Kenmerken van de leerlingen	6
2.4 Kenmerken van de ouders	7
2.5 Sterkte-zwakteanalyse	7
2.6 Risico's	7
2.7 Landelijke ontwikkelingen	8
3 Grote ontwikkeldoelen	10
3.1 Grote ontwikkeldoelen	10
4 Onderwijskundig beleid	11
4.1 De missie van de school	11
4.2 De visies van de school	11
4.3 Levensbeschouwelijke identiteit	13
4.4 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	13
4.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie	14
4.6 Leerstofaanbod	14
4.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	14
4.8 Taallesonderwijs	15
4.9 Rekenen en wiskunde	16
4.10 Wereldoriëntatie	16
4.11 Kunstzinnige vorming	17
4.12 Bewegingsonderwijs	17
4.13 Wetenschap en Technologie	18
4.14 Engelse taal	19
4.15 Les- en leertijd	19
4.16 Pedagogisch handelen	19
4.17 Didactisch handelen	19
4.18 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	20
4.19 Klassenmanagement	20
4.20 Zorg en begeleiding	21
4.21 Afstemming	23
4.22 Extra ondersteuning	23
4.23 Talentontwikkeling	24
4.24 Passend onderwijs	24
4.25 Opbrengstgericht werken	24
4.26 Resultaten	25
4.27 Toetsing en afsluiting	25
4.28 Vervolgsucces	25
4.29 Cultuureducatie	26
4.30 Frysk	26

5 Personeelsbeleid	28
5.1 Integraal Personeelsbeleid	28
5.2 Bevoegde en bekwame leraren	28
5.3 De schoolleiding	28
5.4 Professionele cultuur	29
5.5 Beleid met betrekking tot stagiaires	29
5.6 Introductie en begeleiding	29
5.7 Taakbeleid	29
5.8 Collegiale consultatie	30
5.9 Persoonlijke ontwikkelplannen	30
5.10 Het bekwaamheidsdossier	30
5.11 Functioneringsgesprekken	30
5.12 Beoordelingsgesprekken	31
5.13 Professionalisering	31
5.14 Verzuimbeleid	31
6 Organisatiebeleid	32
6.1 Organisatiestructuur	32
6.2 Groeperingsvormen	32
6.3 Het schoolklimaat	32
6.4 Veiligheid	32
6.5 Samenwerking	33
6.6 Contacten met ouders	34
6.7 Overgang PO-VO	34
6.8 Privacybeleid	34
6.9 Voor- en vroegschoolse educatie	34
6.10 Voor-, tussen- en naschoolse opvang	35
7 Financieel beleid	36
7.1 Algemeen	36
7.2 Sponsoring	36
7.3 Begrotingen	36
8 Zorg voor kwaliteit	38
8.1 Kwaliteitszorg	38
8.2 Kwaliteitscultuur	39
8.3 Het meten van de basiskwaliteit	39
8.4 Wet- en regelgeving	39
8.5 Inspectiebezoeken	40
9 Strategisch beleid	41
9.1 Strategisch beleid	41
10 Aandachtspunten 2019-2023	42
11 Meerjarenplanning 2019-2020	43
12 Meerjarenplanning 2020-2021	44
13 Meerjarenplanning 2021-2022	45
14 Meerjarenplanning 2022-2023	46
15 Formulier "Instemming met schoolplan"	47
16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	48

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2019- 2023.

Directeur en team van obs Potmarge zetten de eigen, schoolgebonden voornemens uiteen en samen met de beleidsuitgangspunten van Proloog is het plan compleet. Alles vanuit het principe: de school doet zelf wat de school kan en waar ze goed in is. En als de bestuurlijke kaders van meerwaarde zijn, neemt Proloog zijn rol.

De indeling van het schoolplan 2019-2023 is afgestemd op het Strategisch beleidsplan van de Stichting Proloog en de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Deze thema's vormen de focus voor onze kwaliteitszorg. Dit betekent, dat wij de thema's beschrijven (to plan: wat beloven we?), periodiek beoordelen (to check: doen we wat we beloven?) en borgen of verbeteren (to act). De thema's die we onderscheiden komen (deels) overeen met de standaarden die de inspectie onderscheidt in het toezichtkader 2017.

1.2 Doelen en functie

Dit schoolplan beschrijft in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Dat zijn de ambities (fase 'to plan'). Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze verbeterdoelen (fase 'to check') voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument (wat beloven we?) naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als een planningsdocument (wat willen we wanneer verbeteren?) voor de planperiode 2019-2023. Op basis van ons vierjarige Plan van Aanpak (zie hoofdstuk Jaarplannen 2019-2023) stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. Jaarlijks worden de plannen in het schooljaarverslag geëvalueerd. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren

1.3 Procedures

Het schoolplan is opgesteld door de schooldirecteur en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben meegewerkt aan de missie en visie(s) van de school en een bijdrage geleverd bij de nulmeting.

We zorgen voor een cyclische evaluatie van de beleidsterreinen, zoals beschreven in dit schoolplan. Per schooljaar stellen we vast wat er (niet) goed gaat (o.a. mbv de Quick Scan). We bepalen onze verbeterdoelen, in relatie met ons schoolplan en de voorgenomen verbeterpunten.

2 Schoolbeschrijving

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Proloog
Algemeen directeur:	Albert Helder
Adres + nummer:	Fonteinland 11
Postcode + plaats:	8918 CZ Leeuwarden
Telefoonnummer:	058-2347520
E-mail adres:	info@proloog.nl
Website adres:	www.proloog.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	obs Potmarge
Directeur:	J. Venema
Adres + nummer.:	Achter de Hoven 304
Postcode + plaats:	8933 CZ Leeuwarden
Telefoonnummer:	058 212 38 33
E-mail adres:	directie.potmarge@proloog.nl

2.2 Kenmerken van het personeel

De schoolleiding bestaat uit een directeur. De directeur vormt samen met de Interne Begeleider vormt het managementteam.

Het team bestaat uit

- 3 voltijd groepsleerkrachten
- 4 deeltijd groepsleerkrachten
- 1 intern begeleider
- 2 onderwijsassistenten
- 1 administratief medewerker
- 1 drama-therapeut

Van de 13 medewerkers zijn er 11 vrouw en 2 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema.

Per 1-9-2015	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar	1	2	
Tussen 50 en 60 jaar		1	1
Tussen 40 en 50 jaar	1	1	1
Tussen 30 en 40 jaar		2	
Tussen 20 en 30 jaar		1	2
Jonger dan 20 jaar			
Totaal	2	7	4

Onze school heeft een grote groep ervaren leraren.

2.3 Kenmerken van de leerlingen

Onze school wordt bezocht door ongeveer 105 leerlingen.

- Van deze leerlingen hebben
- 92 een gewicht van 0,0
- 4 leerlingen hebben een gewicht van 0,3 en
- 3 leerlingen een gewicht van 1,2 (gegevens op 1 oktober 2019)

In algemene zin hebben wij - op grond van de kenmerken van de leerlingen - de volgende aandachtspunten:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling en omgaan met elkaar
- Culturele- en sociale armoede
- Nederlandse taal en woordenschat

2.4 Kenmerken van de ouders

De school staat in een wijk met veel sociale woningbouw. Het opleidingsniveau van de ouders is ons bekend via intakegesprekken. De kengetallen laten zien dat onze school overwegend te maken heeft met een MBO en LBO-populatie. Een belangrijk kenmerk van de ouders is het aantal een-oudergezinnen (31%) en gezinnen met contact met jeugdzorg en maatschappelijk werk: (20%).

2.5 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzes.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
* K leine school; we kennen elkaar bij naam	* Sociale problematiek (in gezinnen)
* Goede leerlingenzorg	* Kleine school (combinatiegroepen) Moeite met differentiëren op drie niveaus
* Veel aandacht voor basisvaardigheden	* Geen eigen gymzaal
* Vreedzame school concept	
* Veel ruimte in en om de school	
* Goede samenwerking met samenwerkingspartner (peuterspeelleergroep)	
* Goede samenwerking met buurt en Gemeente	

KANSEN	BEDREIGINGEN
* Kinderen groeien op in een multiculturele omgeving	* Concentratie van zorgleerlingen
* Kleine groepen (individuele aandacht) - o.a. door OAB gelden	* Wisselingen in het team
* Brede school faciliteiten	* Leegstand gebouw
* Cultuurcoach en sportcoach	
* Profileren door onderwijsaanbod te versterken	

2.6 Risico's

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal risico's voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. Hieronder beschrijven we de risico's per beleidsterrein en de voorgenomen maatregelen.

Onderwijskundig beleid :

Concentratie van zorgleerlingen vraagt zorg op maat en veel (meer dan gemiddeld) van pedagogische en didactische vaardigheden van leerkrachten. Leerkrachten benoemen dat zij het lastig vinden de benodigde zorg voor leerlingen, die veelal in combinatiegroepen plaats moet vinden, goed te organiseren.

Maatregelen:

- inzet op versterking van pedagogische en vooral didactische vaardigheden van leerkrachten
- handelingsgericht aanbod, dat meer recht doet aan de behoefte van onze schoolpopulatie
- inzet onderwijsassistenten vanuit extra middelen (o.a. OAB gelden)
- inzet extra leerkrachtformatie (o.a. OAB gelden) om klassen te splitsen

Personeelsbeleid:

Afwezigheid van leerkrachten is in de huidige krappe arbeidsmarkt niet of nauwelijks op te lossen. Veel (inval)leerkrachten hebben moeite kwalitatief goed onderwijs te bieden aan een doelgroep met grote zorgbehoefte.

Maatregelen:

- op bestuurlijk niveau wordt het wervingsbeleid actief ingezet met als doel nieuwe en bestaande leerkrachten aan de organisatie te binden
- scholing en coaching/begeleiding (startende) leerkrachten

Organisatorisch beleid:

De school krijgt middels de toekenning van OAB gelden meer mogelijkheden om de zorg die binnen de groepen noodzakelijk is, beter te organiseren. Zo is er voor schooljaar 2019-2020 extra formatie beschikbaar en komt daar in schooljaar 2020-2021 nogmaals extra formatie bij. Dit biedt zoals gezegd mogelijkheden binnen de organisatie, maar het niet structurele karakter van deze gelden, maakt het vervolgens ook zeer kwetsbaar.

Financieel/materieel beleid:

De school heeft leegstand van 3 lokalen. Hoewel het leerlingenaantal de afgelopen 5 jaar al stabiel is rond de 100 leerlingen, heeft de school een tijd gekend waarin zij veel meer leerlingen telde. Het onderhoud van het gebouw komt voor rekening van de organisatie.

Maatregelen:

Er wordt getracht actiever leerlingen te trekken, door

- Opvang voor 0 tot 12 jarigen en BSO te bieden in het gebouw
- (Tijdelijke) huisvesting te bieden aan groepen van de Taalschool

Kwaliteitsbeleid :

Continuïteit is één van de belangrijkste zaken voor kwaliteitsontwikkeling van de school. Er heeft in dit relatief kleine team veel personeelwisseling plaatsgevonden, waaronder ook directiewisselingen. Dit is niet in het belang geweest van de continuïteit in de schoolontwikkeling.

2.7 Landelijke ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zullen ook in onze school aanwezig zijn:

1. Veel aandacht voor opbrengstgericht werken

2. Veel aandacht voor handelingsgericht werken (differentiatiemodel)
3. Blijvende aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen. Wij doen dat middels het programma Vreedzame School
4. Aandacht voor 21st century skills: accent op vaardigheden (brede ontwikkeling).
5. Invoer passend onderwijs: zie het schoolondersteuningsplan
6. Scholing en benutting van de professionele ruimte door de leraren
7. Ontwikkelingen ten aanzien van de verantwoording van kengetallen (Venster PO, Scholen op de kaart)
8. Ontwikkeling van een (Intergraal) Kindcentrum: met Sinne Kinderopvang gaan we afspraken maken over verdere samenwerking in de vorm van een aanbod kinderopvang (0 tot 12 jarigen en BSO).

3 Grote ontwikkeldoelen

3.1 Grote ontwikkeldoelen

Voor de komende vier jaar hebben we een aantal grote ontwikkeldoelen (streefbeelden) vastgesteld. Deze ontwikkeldoelen (streefbeelden) vormen de focus voor ons handelen in de jaren 2019-2023:

- ieder kind doet mee: effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben (vanwege leer- en/of gedragsvragen)
- betekenisvol leren door middel van een meer integrale onderwijsbenadering. Focus op:
 - taalonderwijs: een geïntegreerd (vakoverstijgend) en interactief taalaanbod
 - wereldoriëntatie: een geïntegreerd (vakoverstijgend) aanbod wereldoriëntatie met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling
 - realisatie van een digitale leeromgeving waarin (individuele) leerlingen in een passend aanbod kunnen werken
- IKC ontwikkeling, ten behoeven van
 - stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar
 - onderwijs vanuit het hoofd, hart en handen principe: brede ontwikkeling van kinderen

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

Missie Proloog

Stichting Proloog staat voor goed openbaar onderwijs. Onder het motto ‘word wie je bent’ krijgen de kinderen van Proloog het onderwijs dat bij ze past en worden zij uitgedaagd hun talenten te ontwikkelen. Proloog stelt in het onderwijs de drievoudige opdracht centraal: kwalificatie, socialisatie en subjectivering.

Missie-Kern obs Potmarge

Onze school is een openbare basisschool voor kinderen van 4 t/m 12 jaar (met daaraan verbonden een speel-leergroep voor kinderen vanaf 2 jaar). Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem met veel aandacht voor het individuele kind. Onze school staat open voor alle leerlingen (alle religies) die aangemeld worden door hun ouders/verzorgers (tenzij het schoolondersteuningsprofiel vermeldt dat wij een kind de juiste ondersteuning c.q. het juiste onderwijs niet kunnen bieden). Het is ons doel de leerlingen zowel cognitief als sociaal te ontwikkelen met als resultaat dat zij doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. De vakken Taal en Rekenen zijn van essentieel belang en daar besteden we veel tijd aan. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan het (mede) opvoeden van de leerlingen tot volwaardige en respectvolle burgers. Wij zijn trots op ons certificaat Vreedzame School. Naast kennisoverdracht besteden we ook veel aandacht aan de culturele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Samengevat: wij besteden aandacht aan Hoofd, Hart en Handen.

Slogan en kernwaarden

Onze slogan is: obs Potmarge, opbrengstgericht, vreedzaam en kansrijk!

Onze kernwaarden zijn:

- We hebben oog voor het individuele kind
- We houden van een fijne en veilige sfeer
- We houden van rust, reinheid en regelmaat
- We zijn professioneel en vakbekwaam
- We werken samen met de ouders/verzorgers (klantgericht – ouders als partners)

De slogan en de kernwaarden worden nader toegelicht in de schoolgids.

Missiebeleid

Beleid om de missie levend te houden: Missie, slogan en kernwaarden komen 1 x per jaar aan bod in een personeelsvergadering. Missie en visie zijn opgenomen in de schoolgids.

IKC ontwikkeling

Het Integraal Kindcentrum (IKC) is een compleet concept voor speel-, leer- en ontwikkelingsmogelijkheden in het algemeen en op het gebied van taal in het bijzonder voor kinderen van nul tot dertien jaar. Leeuwarden loopt hiermee voorop in Nederland. Het streven is om in 2025 tien IKC's te hebben. De gemeente Leeuwarden wil hiermee een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen bevorderen. In een IKC werken basisscholen, kinderopvang, speelleergroepen en buitenschoolse opvang nauw samen. Ook met partners in sport, cultuur en zorg. Het motto is: één organisatie, één visie, één bestuur, één locatie. Eén van de succesfactoren van 'het Leeuwarder model' is het brede draagvlak. Iedereen vindt dat die IKC's er moeten komen: politiek, bestuur, ambtelijke organisatie en het veld zelf. Andere succesfactoren zijn: goed overleg en korte lijnen. De gemeente voert een zachte regie; het initiatief komt bij de scholen en de kinderopvang vandaan. Proloog en de Stichting Kinderopvang Friesland (SKF) en Sinne Kinderopvang hebben de handen ineen geslagen om gezamenlijk te komen tot Integrale Kindcentra. Centra, waar kinderen verblijven van (0)2 tot 12 jaar.

Sinds augustus 2015 is bij obs Potmarge een samenwerkingstraject gestart met Kinderopvang Sinne.

4.2 De visie van de school

4.2 DE VISIES VAN DE SCHOOL

Visie Proloog

Om te worden wie je bent zorgt Proloog voor een gezonde, veilige en passende leeromgeving. Hiermee scheppen we de juiste omstandigheden voor de optimale ontwikkeling van kinderen. Proloog wil leerlingen goed voorbereiden op de dynamische maatschappij. Daarom laten we het onderwijs aansluiten op de ontwikkelingen in de samenleving. Het stimuleren van een onderzoekende houding en kinderen eigenaar laten zijn van hun leerproces vinden we belangrijk. We bereiden ze voor op een leven lang leren en stimuleren hen om altijd nieuwsgierig naar morgen te zijn!

Nieuwsgierig naar morgen vraagt een open attitude, intrinsieke motivatie en vooruitgang. Dat willen we bereiken door een onderwijsaanbod dat gebaseerd is op wat aantoonbaar werkt. Daarbij hoort een rijke sociale leeromgeving waar reflecteren en feedback vanzelfsprekend zijn. We zetten hoog in, waarbij we ons vooral richten op de persoonlijke ontwikkeling van het kind.

Door nieuwsgierig te zijn naar morgen, word je wie je bent!

Visie Potmarge

Wij bieden de kinderen een basis voor een kansrijke toekomst, waarbij ze leren op een verantwoordelijke en respectvolle wijze met elkaar om te gaan vanuit 'De Vreedzame School' gedachte. Elk kind mag er zijn en in goede samenwerking met ouders/verzorgers streven we naar een optimaal leef- en leerklimaat voor ieder kind binnen obs Potmarge.

Visie op lesgeven

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor ieder kind, een professionele houding, wederzijds respect en een veilige sfeer creëren waarin het kind zich gekend weet.

Pedagogisch profiel

De Vreedzame School beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren wat het betekent om een 'democratisch burger' te zijn: open staan voor - en kunnen overbruggen van verschillen tussen mensen, een bijdrage leveren aan het algemeen belang, en actief verantwoordelijk voor de gemeenschap. Daarmee bieden we kinderen perspectief en hoop: ze ervaren dat het uitmaakt dat ze er zijn, dat ze 'er toe doen'.

Didactisch profiel is

- interactief lesgeven;
- de leerlingen betrekken bij het onderwijs
- onderwijs op maat geven: differentiëren
- gevarieerde werkvormen hanteren (variatie = motiverend)
- een kwaliteitsvolle (directe) instructie verzorgen
- kinderen zelfstandig (samen) laten werken

Visie op leren

Kinderen leren doordat ze nieuwsgierig zijn. De school biedt kinderen de mogelijkheid om kennis op diverse manieren te verwerven. De leraren geven instructie en kinderen mogen zich de lesstof op verschillende manieren eigen maken. Dat kan zijn door de oefeningen geheel of gedeeltelijk en alleen of samen met anderen te maken. Kinderen die korte instructie nodig hebben, kunnen zelfstandig aan het werk. Voor de kinderen die meer instructie nodig hebben, wordt gebruik gemaakt van de verlengde instructie aan de instructietafel. Het leren kan bemoeilijkt worden door extra ondersteuningsbehoeften. Deze wordt vertaald naar een individuele aanpak.

Visie op identiteit

Onze school is een openbare basisschool. We hebben respect voor ieders levensovertuiging en stimuleren dat bij leerlingen en ouders. We staan open voor elkaar. Omdat we het belangrijk vinden dat onze kinderen kennis maken met een diversiteit aan overtuigingen, is het onze ambitie om vaker aandacht te besteden aan geestelijke stromingen en aan specifieke feesten die gerelateerd kunnen worden aan een bepaalde levensbeschouwing of -overtuiging.

Visie op 21st century skills

We willen leerlingen een geheel van vaardigheden meegeven waardoor ze mee kunnen doen in de 21st eeuw. Daarbij denken we aan:

- Samenwerking en communicatie
- Kennisconstructie
- ICT gebruik
- Probleemoplossend denken en creativiteit
- Planmatig werken

De gerichtheid van onze school op de 21st century skills heeft grote gevolgen voor de deskundigheid van de leraren, voor ons aanbod, voor onze middelen (digitale leermiddelen) en onze organisatie (inclusief didactiek en klassenmanagement). Het laatste aspect vraagt ook om een bezinning op de rol van de leraar, de rol van de leerling en de rol van de ouders/verzorgers.

4.3 Levensbeschouwelijke identiteit

Bij Proloog is ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht welkom, welke sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond ze ook hebben. Door kinderen kennis te laten maken met de levensbeschouwing en cultuur van anderen leren zij de meerwaarde van diversiteit ontdekken. Kinderen worden zich bewust van hun eigen identiteit en bereiden zich tegelijkertijd voor op de pluriforme samenleving.

Met elkaar houden we rekening met en gaan we uit van wederzijds respect voor de levensbeschouwing of godsdienst van leerlingen, ouders en personeelsleden. De scholen van Proloog bieden de gelegenheid om levensbeschouwelijk vormings- of godsdienstonderwijs te volgen.

De openbare scholen en integraal kindcentra van Proloog zijn van en voor de samenleving en betrekken leerlingen, ouders en personeelsleden actief bij de besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en stemt af met externe betrokkenen en belanghebbenden. Wij zorgen ervoor dat ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht zich thuis voelt, ongeacht de sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

4.4 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg). De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groeps(leerling) bespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken. Onze ambities zijn:

1. Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling (zie lessentabel)
2. Onze school beschikt over een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, De Vreedzame School
3. Onze school beschikt over een LVS voor sociaal-emotionele ontwikkeling, de Sociale Competentielijst SCOL
4. We beschikken over normen: als meer dan 25% van de leerlingen uitvalt op een aspect (IV/V), dan volgt er actie (analyse, diagnose, planning, controle)

De Vreedzame School is een programma dat streeft naar een klimaat in school en klas waarin betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de leerlingen centraal staat. De school wordt een democratische gemeenschap, waarin alle

leden (ook de leerlingen) een stem hebben, zich gezien en gehoord voelen en op een positieve manier met elkaar omgaan. Hierbij nemen we conflictoplossing als uitgangspunt. Kinderen en leerkrachten leren hoe je met conflicten om kunt gaan door te streven naar oplossingen die voor beide partijen acceptabel zijn: een win-win situatie. Leerlingen worden opgeleid tot leerling mediator, deze helpen bij het oplossen van conflicten. Enkele leerkrachten krijgen de rol van mediator en zetten zich extra in het vreedzame schoolklimaat te bevorderen.

4.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie

Sinds 2006 zijn scholen verplicht om een bijdrage te leveren aan burgerschapsvorming. Wij hanteren de Vreedzame School principes waarbij gestreefd wordt naar een democratische gemeenschap waarin leerlingen een stem krijgen, zich verantwoordelijk voelen, en zich positief sociaal gedragen.

Samenwerken

Wij werken samen met de leerlingen aan een school

- Waar leerlingen een stem hebben;
- Die een oefenplaats is voor volwaardig burgerschap;
- Waar sprake is van minder conflicten en ordeverstoring;
- Met betere relaties binnen de groep;
- Waar sociale competentie vergroot wordt;
- Waar leerlingen zich verantwoordelijk voelen voor het klimaat in de klas en de school.

Leerlingen worden opgeleid tot mediator, en krijgen ook andere verantwoordelijkheden. In de klas, én in de school. Kinderen leren zo, door te doen, allerlei vaardigheden die ze nodig hebben als toekomstig burger in onze democratische samenleving. De klas en de school worden een oefenplaats voor actief en democratisch burgerschap.

4.6 Leerstofaanbod

Op onze school gebruiken we eigentijdse methodes die voldoen aan de kerndoelen. De methodes worden bij de hoofdvakken integraal gebruikt door de leraren en daar waar nodig aangevuld met extra stof. Voor de toetsing van de leerstof maken we gebruik van methode-onafhankelijke (Cito) en methodegebonden toetsen. Ten aanzien van leerstofaanbod hebben we de volgende ambities vastgesteld

1. Onze methodes voldoen aan de kerndoelen (zie overzicht)
2. Wij gebruiken voor Taal en Rekenen methodegebonden toetsen (zie overzicht)
3. Het leerstofaanbod vertoont een doorgaande lijn
4. Het leerstofaanbod komt tegemoet aan relevante verschillen
5. Het leerstofaanbod voorziet in de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling
6. De school besteedt aandacht aan actief (goed) burgerschap
7. Het leerstofaanbod voorziet in het gebruik leren maken van ICT
8. Het leerstofaanbod voorziet in aandacht voor intercultureel onderwijs
9. Het leerstofaanbod bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs

4.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Taal/Rekenen	Onderbouwd	Cito-toetsen Taal voor kleuters (1-2) Onderbouwd KIJK!	
Taal	Veilig Leren Lezen	Methodegebonden toetsen (groep 3 t/m 8)	
	Taal Actief	Cito-toetsen DMT groep 3/tm 8	X
		IEP-eindtoets	
Technisch lezen	Veilig leren lezen Estafette	Cito-DMT en AVI	
		Protocol Leesproblemen - Dyslexie	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip	Cito-toetsen Begrijpend lezen	
		IEP-eindtoets	
Spelling	Taal Actief	Methodegebonden toetsen Cito-toetsen Spelling	X
		IEP-eindtoets	
Schrijven	Pennenstreken		
Engels	Hello World 7 en 8	Methodegebonden toetsen	X
Rekenen	Wereld in getallen	Methodegebonden toetsen Cito-toetsen Rekenen en Wiskunde	
		Cito-toetsen Rekenen voor kleuters (1-2)	
		IEP-eindtoets	
Geschiedenis	Brandaan	Methodegebonden toetsen	X
Aardrijkskunde	Meander	Methodegebonden toetsen	X
Natuuronderwijs			
Wetenschap & Techniek	Techniektoren		
Verkeer	Op voeten en fietsen	Methodegebonden toetsen	
Tekenen			
Handvaardigheid			
Muziek	1,2,3 Zing		
Drama			
Bewegingsonderwijs	Basislessen Mobiez		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Vreedzame School		

4.8 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt, op basis van de leerlingenpopulatie, veel tijd en aandacht. We leren de kinderen alle taalvaardigheden (spreken, luisteren, lezen en schrijven) om goed met anderen om te kunnen gaan en om zelf effectief te kunnen communiceren. Bij al deze deelvaardigheden speelt de woordenschat een belangrijke rol. Veel van onze leerlingen beschikken over een te beperkte woordenschat. Dit levert ze problemen op in de lessen, maar ook in het sociale verkeer. Het is belangrijk dat kinderen vlot en foutloos kunnen lezen, zodat ze de inhoud en/of informatie van een tekst kunnen begrijpen en gebruiken. Onze ambities zijn:

1. De leraren werken in de groepen 1 en 2 structureel met de methode Onderbouwd
2. De leraren gebruiken goede methodes voor taal, begrijpend lezen en technisch lezen
3. De leraren besteden meer tijd aan taal- en woordenschatonderwijs dan de gemiddelde school
4. We hebben normen en streefdoelen vastgesteld voor de diverse onderdelen van taal
5. De school beschikt over- en gebruikt een Protocol Dyslexiebeleid

Ambitie: zie wereldoriëntatie

Taalleesonderwijs in samenwerking met DBIEB

Bij ons taalonderwijs zetten wij, waar mogelijk, de expertise van DBIEB Leeuwarden in:

Lezen is een van de bouwstenen van de samenleving. Het lezen van verhalen en gedichten helpt ons om sociaal te functioneren. Door fictie te lezen, kunnen we ons beter inleven in situaties en gebeurtenissen, meer begrip opbrengen voor anderen en gemakkelijker nieuwe contacten leggen. Het lezen voor het plezier in de vrije tijd draagt bij aan de woordenschat en taalvaardigheid. Lezen draagt bij aan de persoonlijkheidsontwikkeling van een kind. Het lezen van verhalen draagt bij aan de ontwikkeling van het reflecterend vermogen en stimuleert het cognitieve groei. Literatuur houdt mensen een spiegel voor, zet aan tot nadenken en draagt daarmee bij aan een kritische houding ten opzichte van de samenleving en helpt het mensen volwaardig in deze maatschappij te participeren.

Het Inzicht krijgen in teksten en praten over boeken versterkt deze kritische houding nog meer. Juist als kinderen/leerlingen de kans krijgen te praten over hun beleving en geen goed/fout vragen krijgen voorgelegd, ontspint zich een meer filosofisch gesprek waarin ruimte is voor het verwoorden van eigen denkbeelden. Om onderwijs en overheid te ondersteunen biedt de Bibliotheek op school een educatieve samenwerkingsaanpak. Deze is gericht op het meetbaar verbeteren van kennis, vaardigheden en motivatie op het gebied van lezen en informatievaardigheden van leerlingen in het basisonderwijs (4-12 jaar)

Aandachtspunt	Prioriteit
Taalaanbod geïntegreerd binnen wereldoriëntatie	hoog

4.9 Rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt, dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden, en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Daarom richt het automatiseren zich op kale sommen (om de basisvaardigheden goed in te slijpen). We gebruiken moderne methodes en middelen (tablets) bij het rekenonderwijs en we gebruiken Cito-toetsen om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Voor leerlingen met een OPP kunnen de leraren werken met compacten van onderwijsbehoeften onder begeleiding van de intern begeleider.

De belangrijkste kenmerken van onze school zijn:

1. Wij beschikken over een moderne, eigentijdse methode (groep 1 t/m 8)
2. Wij volgen de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het Cito-LVS
3. Per groep hebben we voor de Cito-toetsen streefnormen vastgesteld
4. De leraren beschikken over voldoende kennis en vaardigheden t.a.v. de moderne rekendidactiek (ze zijn op de hoogte van de nieuwste inzichten)
5. De leraren werken bij rekenen en wiskunde met groepsplannen (HGW)

4.10 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde, biologie, gezond gedrag en verkeer. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe

mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke (leef)omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

Wij beschikken over een moderne methode voor aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs.

De lessentabel verheldert hoeveel tijd er per groep besteed wordt aan de verschillende onderdelen van wereldoriëntatie

Onze ambitie is om het aanbod wereldoriëntatie vakdoorbrekend, bijvoorbeeld in project- of themavorm aan te bieden. Op deze manier willen wij

- meer context bieden bij het aanbod
- de betrokkenheid van kinderen vergroten
- het eigenaarschap van kinderen vergroten (tijd en ruimte bieden om de lesstof op eigen manier te verwerken)
- ruimte geven aan de brede ontwikkeling van kinderen (hoofd, hart en handen principe)

Door met het WO aanbod ook de relatie met taalactiviteiten te leggen, willen we bereiken dat er meer samenhang komt tussen diverse vakgebieden en ook het taalaanbod in een zinvoller context wordt aangeboden.

Aandachtspunt	Prioriteit
wereldoriëntatie met geïntegreerd taalaanbod	hoog

4.11 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen. Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging en daarop kunnen reflecteren. Tenslotte bieden we kunstzinnige vorming aan omdat onze leerlingen zich op die manier kunnen uiten (gevoelens en ervaringen).

Kunstkade verzorgt een cultureel programma voor de basisscholen in Leeuwarden. Jaarlijks nemen we deel aan een gevarieerd aanbod van culturele instellingen en professionele aanbieders. Het doel is dat kinderen kennismaken met alle instellingen in hun eigen omgeving en ervaringen opdoen in alle kunstdisciplines.

Onze ambities zijn:

1. Wij geven teken- en handvaardigheidslessen (kleur, vorm, ruimte, textuur, compositie)
2. Wij geven muzieklessen (inclusief het leren gebruiken van instrumenten)
3. Wij besteden (incidenteel) tijd en aandacht aan dramatische expressie

4.12 Bewegingsonderwijs

We hechten bijzonder belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is een zaak van hoofd, hart en handen, zoals in de visie genoemd staat. We zien hierbij ook het sociale aspect en belang van sport: sporten doe je samen en daar horen regels bij.

Belangrijkste kenmerken van onze school zijn:

1. Wij beschikken over een goed gefaciliteerd speellokaal voor de jongste leerlingen
2. Wij besteden voldoende tijd aan lichamelijke opvoeding
3. Alle leraren zijn bevoegd om bewegingsonderwijs te verzorgen
4. Wij werken nauw samen met een sportcoach
5. Wij gebruiken de basislessen Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs in samenwerking met BV Sport

Bij ons bewegingsonderwijs zetten wij, waar mogelijk, de expertise van BV Sport Leeuwarden in:

BV SPORT werkt graag mee aan het realiseren van de drie adviezen die de Onderwijsraad (en de NLsportraad en de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving) september vorig jaar over sport en bewegen tijdens schooltijd gaf.

Samengevat komt het er op neer dat er een aantal ontwikkelingen en constatering is dat betrekking heeft op (de zorg over) de bewegingsvaardigheden en gezondheid van kinderen die maken dat dagelijkse aandacht voor sport en bewegen in het onderwijs veel meer vanzelfsprekend moet en kan worden. De voornaamste daarvan zijn dat te veel kinderen te weinig bewegen én dat veel scholen een te beperkt sport- en beweegaanbod heeft.

Scholen hebben vooral aandacht voor de kwalificerende functie van bewegen, dat wil zeggen: het aanleren van (een beperkt aantal) motorische vaardigheden. BV Sport, ziet, net zoals wij dat als school doen, graag er een ruime(re) definitie van sporten en bewegen wordt gehanteerd: van beweegmomenten ter ondersteuning van de lessen en expressie tijdens dans en theater tot spelactiviteiten op het schoolplein en bewegingsonderwijs in het gymlokaal.

Sporten en bewegen kunnen namelijk veel breder worden ingezet om onderwijsdoelen na te streven. Niet alleen vanwege de gezondheid maar sport en beweging hoort een vanzelfsprekend en integraal onderdeel te zijn van het onderwijs dat erop gericht is leerlingen te kwalificeren (voorbereiden op werk of een vervolgopleiding), te socialiseren (leren omgaan met elkaar) en te vormen (persoonsvorming).

Lichamelijke beweging stimuleert daarnaast de cognitieve functies. Beweging brengt acute en structurele veranderingen tot stand in de hersenstructuur, die een positief effect hebben op aandacht, concentratie en executieve cognitieve functies zoals planning en besluitvorming.

Tot slot horen sport en bewegen bij (het stimuleren van) een actieve leefstijl. Hoe jonger kinderen op school worden aangemoedigd om veel en vooral plezierig te bewegen, hoe groter hun deelname aan sport- en beweegactiviteiten op latere leeftijd is. Scholen spelen een belangrijke rol in het aanleren van een actieve leefstijl. Een gedifferentieerd aanbod dat inspeelt op de verschillen tussen kinderen is van groot belang. Een veilig pedagogisch klimaat, deskundige begeleiding, aantrekkelijk ingerichte ruimtes en veilige toestellen zijn randvoorwaarden.

BV Sport adviseert bewegingsonderwijs als volgt binnen het onderwijs te integreren:

1. Elke dag bewegen passend (maken) binnen de eigen school. Naast de reguliere gymlessen, zou op iedere school een minimale basis aan sporten en bewegen moeten worden geboden: minimaal twee keer per dag een half uur matig intensief sporten en bewegen en daarnaast drie keer per week bot- en spierversterkende oefeningen én zorgen dat leerlingen het zitten onderbreken. Eén en ander passend bij het eigen didactisch en pedagogisch concept.
2. Verruim de mogelijkheden voor de inzet van personeel. Tussen scholen kunnen vakleerkrachten 'gedeeld' worden en in het sport- en beweegaanbod op school kan er – onder supervisie van vakleerkrachten of buurtsportcoaches – vaker een rol gegeven worden aan andere experts (zoals trainers van sportverenigingen in de wijk). Belangrijk is echter wel dat het bewegingsonderwijs altijd onder verantwoordelijkheid van een bevoegde vak- of groepsleerkracht wordt gegeven.
3. Geef lokale samenwerking vorm en borg dit, via de buurtsportcoaches, onder gemeentelijke regie. Scholen zouden beweegteams op moeten richten. Daarbij is van belang dat een beweegteam een trekker of coördinator heeft: bij voorkeur een vakleerkracht of een buurtsportcoach.

Om het sport- en beweegaanbod op school te versterken, is daarnaast het advies om het organisatorisch netwerk uit te breiden en structurele samenwerking te zoeken met sport- en beweegaanbieders, organisaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

4.13 Wetenschap en Technologie

Onze maatschappij heeft een sterke behoefte aan geschoolde mensen op het terrein van wetenschap en techniek. Wij willen daarom een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan dit vakgebied. Wij denken dat veel van onze leerlingen 'doeners' zijn, die later in deze sector terecht kunnen komen. Bij de activiteiten wetenschap en techniek leren onze leerlingen al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en techniek te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen.

Onze ambities zijn:

1. Wij beschikken over een doorgaande lijn voor wetenschap en Techniek
2. Wij koppelen wetenschap en techniek aan 21st century skills
3. Wij hanteren een methodiek voor Techniek (Techniek Torens)

4. Wij blijven op de hoogte van ontwikkelingen op dit gebied via Betapunt Noord

4.14 Engelse taal

Beheersing van de Engelse taal vinden we van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. Kenmerk van Engels in ons onderwijsaanbod:

- In groep 7 en 8 besteden we structureel aandacht aan de Engelse taal (Hello World)

4.15 Les- en leertijd

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we ze voldoende leertijd geven (te plannen) om zich het leerstofaanbod eigen te maken. We werken vanuit een lessentabel, een weekoverzicht en een dagvoorbereiding. In principe trachten we alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

Belangrijkste kenmerken zijn:

1. De leraren bereiden zich schriftelijk voor: programma en tijd(en) zijn opgenomen in de groepsmap
2. De leraren zorgen voor een effectief klassenmanagement
3. Op schoolniveau wordt er voldoende onderwijstijd gepland (lessentabel)
4. De leraren variëren de hoeveelheid leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften

4.16 Pedagogisch handelen

Onze leraren zijn van cruciaal belang. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: hun leerlingen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver weg) kunnen omgaan. Leraren creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, een leraar die ervoor zorgt dat de leerlingen het werk zelfstandig (samen met anderen) kunnen doen. Daarbij hanteren we duidelijke regels en ambities:

1. De leraren zorgen voor een ordelijke klas
2. De leraren zorgen voor een functionele en uitdagende leeromgeving
3. De leraren gaan positief en belangstellend met de leerlingen om (kennen de leerlingen)
4. De leraren zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen
5. De leraren bieden de leerlingen structuur
6. De leraren zorgen voor veiligheid
7. De leraren hanteren de afgesproken regels en afspraken
8. De leraren laten de leerlingen zelfstandig (samen) werken

Deze ambities komen terug in het competentieprofiel van de Vreedzame School. Deze zijn toegevoegd aan de functionerings- en beoordelingsformulieren van de school.

4.17 Didactisch handelen

Op onze school geven de leraren op een effectieve wijze gestalte aan gedifferentieerd onderwijs (werken met groepsplannen). We differentiëren bij de instructie (directe instructie) en de verwerking (zowel naar inhoud als naar tempo). Omdat we veel waarde hechten aan de zelfstandigheid van de leerlingen laten we leerlingen waar mogelijk samenwerken.

Onze ambities zijn:

1. Lessen zijn goed opgebouwd
2. De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus: bovengemiddeld, gemiddeld en ondergemiddeld
3. De leraren hanteren het model directe instructie (EDI)
4. De leerlingen werken zelfstandig samen
5. De leerlingen zijn betrokken en taakgericht
6. De leraren geven ondersteuning en hulp (vaste ronde)

7. De leraren laten leerlingen hun werk zo veel mogelijk zelf corrigeren
8. De leraren zorgen voor stofdifferentiatie
9. De leraren zorgen voor tempodifferentiatie

Aandachtspunt	Prioriteit
Leerkrachten hanteren coöperatieve werkvormen in de lessen (afspraken borgen)	laag

4.18 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen

Op onze school hechten we veel waarde aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast zelfstandigheid vinden we het belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid van onze leerlingen te ontwikkelen. Autonomie en eigen verantwoordelijkheid betekenen niet, dat de leraren de leerlingen te snel en te gemakkelijk loslaten. Leraren begeleiden de leerprocessen en doen dat "op maat": leerlingen die (wat) meer sturing nodig hebben, krijgen die ook.

De belangrijkste kenmerken van onze school zijn:

1. De leraren betrekken de leerlingen actief bij de lessen
2. De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen
3. De leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie)
4. De taken bevatten (soms) keuze-opdrachten

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team obv school- en jaarplanevaluaties, analyses van de (leer)opbrengsten, verslag inspectiebezoek en/of met instrumenten zoals b.v. de Quick Scan (WMK-PO).

Wij stellen vast dat de volgende aspecten aandacht verdienen binnen de organisatie van ons onderwijs

- Structureel werken met coöperatieve werkvormen in de groepen
- Ontwikkelen van een kwaliteitskaart Actieve en zelfstandige rol leerlingen

Aandachtspunt	Prioriteit
stimuleren van een actieve en zelfstandige rol van leerlingen	gemiddeld

4.19 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat onze leraren pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren.

Onze ambities zijn:

1. De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal
2. De leraren hanteren heldere regels en routines
3. De leraren voorkomen zoveel mogelijk probleemgedrag
4. De leraren zorgen ervoor dat de les activiteiten goed georganiseerd zijn

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team met b.v. de Quick Scan (WMK-PO).

Wij stellen vast dat "opvallend gedrag" van individuele kinderen van sterke invloed is op o.a. het klassenmanagement in bepaalde groepen.

Om "opvallend gedrag" te voorkomen is het belangrijk dat er naast een veilig Pedagogisch klimaat voor gezorgd wordt dat (individuele) kinderen niet over- of ondervraagd worden waardoor ze gefrustreerd kunnen worden.

Wij gaan ons daarom expliciet richten op de volgende aspecten:

- De leraar zorgt voor een doelmatig klassenmanagement
- De leraar stemt instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen
- De leraar stemt de verwerking van de leerstof af op relevante verschillen tussen leerlingen

4.20 Zorg en begeleiding

De zorgstructuur

Samen, beter en effectiever

Uitgangspunt van Proloog is dat haar leerlingen goed en passend onderwijs krijgen aangeboden. Wij streven ernaar dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. Deze vorm van onderwijs moet ervoor zorgen dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben, bijvoorbeeld op het gebied van leren en/ of gedrag. Om dit te realiseren moeten we de organisatie aanpassen met een moderne efficiënte manier van (samen)werken. De nadruk van onze werkwijze ligt op een sterke ondersteuning in de scholen. Het idee daarachter is om problemen snel aan te pakken of eerder te signaleren en verergering te voorkomen. Deze nieuwe werkwijze sluit aan bij landelijke ontwikkelingen en bij de routes vanuit het provinciale samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

De speerpunten van deze vernieuwde werkwijze:

- De scholen van Proloog bieden een goede basisondersteuning.
- Wanneer er zware ondersteuning nodig is, vindt er in overleg met de ouders een zorgvuldige verwijzing plaats, zonder dat daarbij tijd verloren gaat.
- Thuiszitters komen bij Proloog niet voor. Wanneer hiervan onverhoopt wel sprake is, is het streven om binnen drie maanden een passend aanbod te vinden.

Ons doel is dat elk kind aan het einde van zijn of haar schoolloopbaan binnen Proloog kan zeggen: "Ik word wie ik ben!"

Aanleiding

De Wet Passend Onderwijs is onder het kabinet Rutte II ingevoerd. De afgelopen vier jaar is er binnen Proloog hard gewerkt aan het vormgeven van Passend Onderwijs. We willen een passend aanbod kunnen bieden voor elke leerling. De onderwijsbehoefte van de leerling staat daarbij centraal. Daarbij kijken we altijd kritisch naar onszelf, maar vragen ook anderen om mee te kijken. Zo heeft het extern onderzoeksbureau Hoffmans & Heegsma de opdracht gekregen te kijken naar het organiseren en uitvoeren van het Passend Onderwijs. De landelijke voortgangsrapportage Passend Onderwijs, de evaluatie Passend Onderwijs (uitgevoerd door Proloog) en een theoretisch wetenschappelijk kader zijn een belangrijk onderdeel geweest in de ontwikkeling van de visie.

Visie op Passend Onderwijs

Op basis van het onderzoek van Hoffmans & Heegsma, de evaluatie Passend Onderwijs en het wetenschappelijke, theoretische kader, heeft Proloog de volgende visie ontwikkeld:

- De leerling in de context: de onderwijsbehoefte van de leerling wordt in kaart gebracht vanuit de kind- en omgevingskenmerken.

- Ouders: Proloog vindt het partnerschap met de ouders van de leerlingen belangrijk. De ouders van Proloog hebben een preventieve en centrale rol.
- De leerkracht: de leerkracht maakt het verschil. In de klas vindt de uitvoering van Passend Onderwijs plaats.
- Samenhang: de ondersteuning van het onderwijs binnen Proloog vindt plaats binnen één samenhangende afdeling.
- Preventief en planmatig handelen: handelingen met betrekking tot onderwijskwaliteit en Passend Onderwijs vinden zoveel mogelijk vooraf gepland plaats.
- De actieve school: Passend Onderwijs vindt plaats op de actieve school. Dit betekent dat de middelen en de mensen zoveel mogelijk worden geplaatst in de scholen.
- Alleen noodzakelijke bureaucratie: er wordt efficiënt gewerkt met betrekking tot verantwoordelijkheid en inzet van middelen. Hierbij is het waarborgen van de privacy en zorgvuldig handelen van noodzakelijk belang.
- Expertise in en van de scholen: Proloog heeft goede scholen en deze expertise wordt gedeeld. Een goede basisondersteuning Proloogscholen bieden goede basisondersteuning.

Er zijn duidelijke criteria met betrekking tot het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Een nieuwe werkwijze met een breed draagvlak Proloog vindt het belangrijk dat er een breed draagvlak is voor de nieuwe werkwijze. De betreffende medewerkers zijn dan ook actief betrokken bij de ontwikkeling van deze nieuwe werkwijze.

Doelstellingen

Hierbij heeft Proloog de volgende doelstellingen voor ogen:

- Preventief handelen: de onderwijsadviseur zal wekelijks de scholen ondersteunen, gericht op Passend Onderwijs en onderwijskwaliteit.
- Minder bureaucratie: doordat de ondersteuning plaatsvindt binnen de scholen, zijn er minder procedures tot aanvragen en toekenning nodig.
- Laagdrempeligheid: door meer ondersteuning in de scholen is de ondersteuning gemakkelijk toegankelijk.
- De expertise wordt in de scholen geplaatst en deze wordt door de samenwerking binnen de clusters optimaal benut.
- Er ontstaat ruimte voor een preventieve en centrale rol voor de ouders.
- Het effect van de interventies ligt bij de leerlingen en leerkrachten.

Clusters

Ieder cluster bestaat uit drie scholen. De generalistisch onderwijsadviseur wordt hieraan toegevoegd. Dagelijkse ondersteuningsvragen vinden op school plaats; zaken gericht op proces of complexe ondersteuningsvragen vinden plaats op clusterniveau. Er vindt vier keer per jaar een overleg plaats op clusterniveau. Incidenteel kan dit overleg vaker worden georganiseerd als de school dit wenst. Quote: "De nadruk ligt op een sterke ondersteuning in de scholen"

De vaste leden van de clusters zijn:

- De ib'ers van de drie scholen.
- De generalistisch onderwijsadviseur die gekoppeld is aan de scholen ter ondersteuning van brede ondersteuningsvragen.
- De vertegenwoordiger Jeugdwet/wijkteammedewerker om de samenwerking tussen Jeugd- en Onderwijswetgeving verder te ontwikkelen en te intensiveren.

Optioneel kunnen de volgende partijen aanschuiven tijdens het clusteroverleg:

- De GZ-psycholoog/orthopedagoog generalist.
- De schooldirecteur.
- De directeur (Passend) Onderwijs.
- De leerkracht.
- De ouders van een leerling.
- De leerplichtambtenaar.
- De Medewerker Jeugdgezondheidszorg.
- De begeleider vanuit het Steunpunt SO Fryslân.
- Vertegenwoordiging vanuit Kentalis.
- Vertegenwoordiging vanuit de Voorschoolse opvang.

De indeling van de clusters is gelijk aan de indeling van de wijkteams. Dit is niet alleen vanuit geografisch oogpunt praktisch, maar Proloog wil ook de samenwerking met de Jeugdwet/gemeenten verder ontwikkelen en intensiveren.

De gemeente en Proloog ontwikkelen een functie waarbij binnen de scholen gewerkt wordt vanuit een integrale aanpak zorg-onderwijs. Want Passend Onderwijs werkt optimaal wanneer er voor de leerlingen met extra ondersteuning volgens één plan wordt gewerkt.

Het overzicht van de scholenclusters:

- Noord: Prof. Wassenberghskoalle, Eestroom en Montessori.
- West: De Wester, SBO De Trilker en de Vosseburcht.
- Noordoost: Plataanschool, De Wielen en Trianova.
- (Centrum) Oost/ Oud Oost: Potmarge, Aventuriijn en Oldenije.
- Zuid a: Wiarda, De Wynwizer en de Pionier.
- Zuid b: De Weide en Het Palet.
- (Dorpen) zuid a: De Twamêster, De Finne en Uniaskoalle.
- (Dorpen) zuid b: It tredde Sté, De Twa Fiskien en De Trije Doarpen.

Per scholencluster is 0,4 fte aan ondersteuning beschikbaar (0,3 fte voor cluster Zuid). De inzet hiervan wordt per scholencluster georganiseerd.

4.21 Afstemming

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod zo goed mogelijk af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW), met groepsplannen. Alle leraren beschikken over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van hun leerlingen. Op basis daarvan stellen de leraren twee keer per jaar een groepsplan op. In het groepsplan onderscheiden we de basisgroep, de meergroep (verdiept arrangement) en de weergroep (intensief arrangement). De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op groepjes leerlingen en leerlingen individueel. Omdat "afstemming" (differentiatie) van het onderwijs op leerlingen niet eenvoudig is, monitort de school voortdurend of de leraren voldoende in staat zijn om hun onderwijs af te stemmen op de groep, de subgroepjes en de individuele leerlingen. Dit doen we bijvoorbeeld, tijdens regulier teamoverleg, met de Quick Scan, de Schooldiagnose, vragenlijsten en ook via ons personeelsbeleid.

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team met b.v. de Quick Scan (WMK-PO).

Wij stellen vast dat bij de afstemming op de volgende aspecten extra onder de aandacht moeten komen:

- De leraren kunnen effectief omgaan met verschillen in hun groep
- De leraren besteden expliciet aandacht aan de leerlingen die opvallen in de meer- en/of weergroep

(zie ook de beoordeling bij de paragraaf "Klassenmanagement")

Aandachtspunt	Prioriteit
de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen	hoog
kindgesprekken om tot betere afstemming te komen van het (individuele) aanbod	hoog
leerkrachten geven feedback naar leerlingen over het doel/resultaat	hoog

4.22 Extra ondersteuning

Wanneer het nodig is om een leerling een eigen leerlijn te geven, omdat het niveau van de leerling afwijkt van de leeftijdsgenoten, schrijven we een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP beschrijft welke leerstof die leerling krijgt aangeboden en welke begeleiding en ondersteuning de school aanbiedt. Tevens vermeldt het OPP de doelen m.b.t. de specifieke vakken en de aanpak van de leraar (afstemming). Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie zijn de ouders en het kind betrokken.

De belangrijkste kenmerken van onze school zijn:

1. De school stelt een OPP op voor leerlingen die een eigen leerlijn hebben
2. Het OPP wordt geschreven volgens een vast format
3. Het OPP wordt 2 x per jaar geëvalueerd en (indien nodig) bijgesteld
4. Het SOP beschrijft wanneer een leerling een eigen leerlijn krijgt
5. Het SOP beschrijft wat we verstaan onder extra ondersteuning
6. Het SOP beschrijft welke extra voorzieningen we hebben voor leerlingen met een extra ondersteunings-behoefte

4.23 Talentontwikkeling

Om onze leerlingen optimaal toe te rusten op de 21ste eeuw is het noodzakelijk dat we oog hebben voor de brede ontwikkeling en de individuele talenten van de leerlingen. Daarbij gaat het ons om talenten in de meest brede zin van het woord. Dus niet alleen om taal- en rekentalent, maar ook om creatieve, culturele, motorische, sociale en onderzoekende talenten en bepaalde praktische vaardigheden. Als we bij de leerlingen specifieke talenten ontdekken, dan zal dat consequenties hebben voor de organisatie in de klas en voor het ICT-gebruik.

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team met b.v. de Quick Scan (WMK-PO).

Wij stellen vast dat een aanbod gericht op de individuele talenten en de brede ontwikkeling van kinderen nog een explicieter plek moet krijgen in ons onderwijsaanbod.

Belangrijkste ambitie die we hierbij formuleren is:

- Beleid ontwikkelen m.b.t. de brede ontwikkeling en de zogenaamde 21st century skills

In de bijlage de aanvraag voor de Gemeentelijke subsidie IKC ontwikkeling, waarin bekostiging wordt gevraagd voor een aanbod gericht op de brede ontwikkeling van kinderen.

Bijlagen

1. IKC subsidie-aanvraag

4.24 Passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage) hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

In het schoolondersteuningsprofiel omschrijft de school hoe leerlingen met een extra ondersteuningsvraag begeleid worden en welke middelen de school ter beschikking heeft. Obs Potmarge zit midden in een netwerk, waardoor speciale ondersteuning snel naar de school toegehaald kan worden. Daardoor zijn kinderen met speciale onderwijsbehoeften welkom. We zullen met ouders bespreken hoe goed we kunnen aansluiten op hun kind. Mocht dit niet voldoende (lijken te) lukken, dan zoeken we met de ouders mee naar een juiste plek voor hun kind.

zie ook hoofdstuk Zorg en Begeleiding

4.25 Opbrengstgericht werken

Wij stellen ons ten doel (zo hoog mogelijke) opbrengsten te bereiken m.b.t. Taal en Rekenen. We achten dit van groot belang voor de toekomst van de leerlingen in het vervolgonderwijs, beroepsonderwijs en tenslotte voor hun plek in de samenleving.

Onze ambities zijn:

1. De leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) [m.n. Rekenen en Taal]

2. De leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) [m.n. Rekenen en Taal]
3. De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken)
4. Leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden
5. De leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar
6. De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs
7. De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs

Voor een overzicht van de kengetallen (en de analyse daarvan) verwijzen we naar:

- Overzicht scores eindtoetsen
- Overzicht kengetallen sociaal-emotionele ontwikkeling
- Overzicht tussentoetsen (kerntoetsen)
- Overzicht kengetallen m.b.t. leerlingen met een specifieke behoefte
- Overzicht kengetallen doorstroming
- Overzicht kengetallen adviezen VO
- Overzicht kengetallen functioneren VO

Onze kengetallen geven we jaarlijks weer in een apart katern (c.q. het jaarverslag). Dit katern is een bijlage bij ons jaarverslag. Het katern bevat ons beleid m.b.t. de bovenstaande thema's, de kengetallen over de laatste drie of vijf jaar, een diagnose en een analyse van de uitslagen en de voorgenomen verbeterpunten.

4.26 Resultaten

We streven (zo hoog mogelijke) opbrengsten na m.b.t. met name Taal, Rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend (en succesvol) vervolgonderwijs. Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren. We monitoren of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen tijdens de groepsbesprekingen. Dan bespreken we of de groep zich ontwikkelt conform de verwachtingen, en of dat ook geldt voor de individuele leerlingen.

De belangrijkste doelen ten aanzien van de opbrengsten van onze school zijn:

1. De leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) [m.n. Rekenen en Taal]
2. De leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) [m.n. Rekenen en Taal]
3. De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken)
4. De leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden
5. De leerlingen ontwikkelen zich ononderbroken
6. De leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar
7. De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs
8. De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs

4.27 Toetsing en afsluiting

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LVS Dotcom. De toetsen worden afgenomen conform de Cito-voorschriften. Ouders worden op de rapportenavonden geïnformeerd over de toetsresultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de eindtoets (IEP). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in de schoolgids.

4.28 Vervolgsucces

Onze school controleert of de gegeven VO-adviezen worden gerealiseerd. We vergelijken daartoe onze adviezen met

de plaats van de leerlingen aan het begin van VO-klas 3. We gebruiken daarbij de gegevens van Scholen op de kaart (resultaten – plaats in VO na 3 jaar). Op basis van een analyse stellen we ons beleid m.b.t. advisering VO –indien nodig- bij.

Onze ambities zijn:

1. Onze school beschikt over een heldere procedure voor de VO-advisering (zie beleid)
2. De school beschikt over een overzicht van gegeven adviezen en de plaats van de leerlingen in VO-3

4.29 Cultuureducatie

Cultuureducatie

We maken gebruik van het cultuureducatieaanbod van Kunstkade.

Kunstmenu zegt daarover:

De visie op cultuureducatie sluit aan bij de algemene onderwijsvisie en de onderwijsvisie/schoolplan van elke school. Het doel van cultuuronderwijs is: Alle kinderen in Leeuwarden in staat stellen hun talent te ontdekken en ondersteunend zijn aan het versterken van de leerprestaties: kortom: bijdragen aan de brede ontwikkeling van kinderen. Algemene uitgangspunten zijn de kerndoelen 54,55, 56 , “het creatief proces” en de “21st Century skills”

Alle kinderen in Leeuwarden krijgen cultuuronderwijs door middel van :

Elke week voor alle groepen (als uitgangspunt) de cultuurcoach in school, in een jaarprogramma: werken op maat. Deelname aan het programma Kunstmenu en KunstmenuPlus, waarbij alle kinderen kennismaken met de culturele instellingen

Eigen activiteiten van de school, passend in het jaarprogramma

Doelen van Kunstkade voor de komende 4 jaar:

Versteviging door middel van beleidsontwikkeling, programma's en samenwerking, door een samenhangend structureel programma voor cultuuronderwijs. De school heeft een visie op cultuurbeleid en kiest wat bij de algemene visie past. Inspelen op de ontwikkeling van brede school naar Integraal Kind Centrum (IKC). Integrale activiteiten voor de leeftijd van 2-12 jaar.

Verbinding met de plannen van de mediacoach en sportcoach: ook hier zo veel mogelijk integraal werken

Verbinding binnen-en buiten schools. Coaches leggen de verbinding, kijken waar bv cultuur in de thema's van binnenschools, ook buitenschools opgepakt kunnen worden. Coaches geven advies over professionals.

De culturele instellingen hebben een belangrijke rol in de programma's op de scholen, vooral in het Kunstmenu. Meer inbedden hiervan in de school zelf.

De impulsregeling muziekonderwijs krijgt een vervolg. Kunstkade begeleidt de scholen met de aanvraag en is mede ondertekenaar. De regeling heeft als doel het opzetten van een structurele leerlijn muziekonderwijs, in 3 jaar.

Cultuuronderwijs breed: aansluiten bij techniek, bij taalontwikkeling en andere vakken en zo nog breder bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen

Deskundigheidsbevordering leerkrachten en pedagogisch medewerkers op het gebied van cultuuronderwijs en de diverse disciplines

Specifieke aandacht voor talentontwikkeling van kinderen, binnen en buitenschools. Aanmelden van kinderen bij het Centrum voor Talentontwikkeling

4.30 Frysk

Frysk

Er is een Taalplan Frysk opgesteld. Naar aanleiding van schoolbezoeken heeft iedere school een profiel toegekend gekregen. Deze profielen zijn gekoppeld aan de kerndoelen Friese taal. Het toegekende profiel is gebaseerd op de huidige situatie m.b.t. het aanbod voor het (vak) Fries op de school en is 4 jaar geldig. Aan het profiel zijn ook de gelden vanuit de provincie voor het vak Fries gekoppeld.

Profiel A: De Twa Fysken, De Twamêster, It tredde Sté, Professor Wassenbergskoalle, Trije Doarpen Skoalle, Uniaskoalle

Profiel B (geen schrijfonderwijs): De Vosseburcht, De Wynwizer

Profiel C geen schrijf- en leesonderwijs: De Finne, IKC Aventurijn

Profiel E alleen luisteronderwijs: Oldenije, De Pionier, De Plataan, De Wester, De Wielen, Het Palet, Trianova, IKC Wardia, SBO De Trilker

Profiel F alleen attitude onderwijs: De Weide, Eestroom, Montessori Kindcentrum, Potmarge

Ambities

Primaire ambitie voor de scholen van Proloog: het nastreven van het hoger gelegen ambitieniveau. Algemeen geformuleerde ambities zijn:

- Leerdoelen: Meer aandacht voor kerndoel 17, 9 en 21.
- Leerinhoud: Aandacht voor spreken, spellen en de positieve houding naar Fries.
- Leeractiviteiten als toneel, musical, 3M-activiteiten en leesbevordering.
- Docentrollen: memmetaalsprekker, Taalcoördinator en nascholing Fries.
- Bronnen en materialen: verkennen en implementeren Spoor 8 en meer Friese boeken inzetten.
- Groeperingsvormen
- Leeromgeving: MySchoolNetwork en projectonderwijs
- Tijd: duidelijke leerlijn Fries en de doorgaande leerlijn
- Toetsing

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Integraal personeelsbeleid

In de strategische beleidsagenda 2018-2022 wordt een aantal onderdelen genoemd waarmee invulling gegeven kan worden aan de verdere uitwerking van het personeelsbeleid vanuit een nieuwe CAO; personeel benaderen als professionals; meer ruimte bieden voor ontwikkeling en kwaliteit belonen; in- en uitstroom in het onderwijs gemakkelijker maken; personeel aan Proloog binden; bevorderen van mobiliteit; werkdrukvermindering.

Ook in de voorgaande jaren is er gewerkt aan het verder ontwikkelen van het personeelsbeleid met als doel verbetering van de kwaliteit van het personeel omdat de kwaliteit van het onderwijs daar direct van afhankelijk is. Er is een aanbieder gevonden om voor de digitalisering van de gesprekkencyclus, waardoor het beter mogelijk is om de kwaliteiten van medewerkers af te stemmen op de doelen van de schoolorganisatie c.q. het strategisch beleidsplan. Deze digitalisering zal in de komende jaren verder ontwikkeld en ingevoerd worden.

We bieden medewerkers een goed carrièreperspectief. Hiervoor ontwikkelen en implementeren we de komende jaren een generiek functiehuis.

Een daadwerkelijke verbetering van de onderwijskwaliteit vereist medewerkers die bereid zijn kritisch naar zichzelf te kijken en actief te werken aan hun eigen ontwikkeling. De rol van de schoolleider is daarbij cruciaal. Mede om die reden wordt intensief gewerkt aan de professionalisering van de schoolleiders. Daarbij is en wordt ook blijvend aandacht besteed aan de verplichte registratie/herregistratie in het schoolleidersregister.

Er is behoefte aan meer vraaggestuurd werken. Waaraan hebben (aankomende) leerkrachten zelf specifiek behoefte? Met deze inventarisatie is een begin gemaakt door het afnemen van een uitgebreid Medewerkertevredenheidsonderzoek. De conclusies en daaruit voortvloeiende acties zullen de komende jaren verder uitgewerkt worden.

Naast deze onderdelen wordt er doorlopend gewerkt aan herziening van bestaand beleid als nieuwe regelgeving (denk aan een nieuwe CAO PO) hier aanleiding toe geeft. Verder zal er aandacht worden besteed en, indien nodig, nieuw beleid worden gemaakt als gevolg van ontwikkelingen m.b.t. leerlingdaling, maar ook lerarentekort of een tekort aan invallers.

5.2 Bevoegde en bekwame leraren

Binnen Proloog worden startende leerkrachten begeleid van startbekwaam naar vakbekwaam gedurende een periode van 3 jaar. Ze worden begeleid op het gebied van hun professionele ontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling. Er vinden lesbezoeken, nagesprekken en bijeenkomsten plaats. In eerste instantie geeft de starter aan op welk gebied hij begeleid wil worden. Aan de hand daarvan wordt er een plan gemaakt samen met de coach vanuit Proloog. Tijdens het begeleiden komen er vaak ook nog andere zaken aanbod en daar speelt de coach dan op in. De frequentie van het begeleiden wisselt per starter. Voorop staat dat de coach alleen begeleid en niet beoordeeld. Veiligheid en vertrouwen staan centraal tijdens het begeleiden.

We streven er binnen Proloog naar om binnen een aantal jaren een begeleidingsprogramma voor beginnende leerkrachten vorm te geven dat voldoet aan de door de overheid gestelde criteria, past binnen de onderwijsorganisatie en aansluit op de reeds ontwikkelde structuur Samen Opleiden. We willen hierbij de samenwerking met NHL/Stenden vergroten en streven naar een betere verbinding. Goede begeleiding in het begin van een carrière versnelt de ontwikkeling, zorgt voor beter onderwijs en minder uitval van startende leerkrachten.

5.3 De schoolleiding

Leiderschap

Vanuit de bestuursfilosofie wordt gewerkt vanuit de zienswijze van het Rijnlands denken. Belangrijkste pijlers zijn: solidariteit, samen schitteren en “wie het weet mag het zeggen”.

Binnen het directieoverleg van Proloog werken we met een gemeenschappelijke taal vanuit waarderend leiderschap. Dit is vormgegeven door de principes van Management Drives. Het voornemen is om dit jaarlijks te borgen en te bewaken.

De directeuren werken structureel aan hun eigen professionalisering en daarmee aan hun registratie bij het schoolleidersregister. De verantwoordelijkheid om te ontwikkelen en geregistreerd te blijven ligt bij de directeur zelf. Projecten vanuit de strategische beleidsagenda kunnen leiden tot een naastliggend veld waarin de directeur ook verantwoordelijkheid kan dragen (Bijvoorbeeld voortgezet onderwijs, HB-onderwijs, Passend Onderwijs of opleiden in de school). Dit is gekoppeld aan de competentieprofielen directeur A en B. Het is daarbij de ambitie om zo spoedig mogelijk ook een profiel C te ontwikkelen in samenhang met de landelijke ontwikkelingen. Er is dus sprake van erkende ongelijkheid binnen de invulling van de directie functies.

Vanuit bovenstaande is het leidinggeven altijd structureel gekoppeld aan een school en beoordeling van de directeur houdt dan ook rekening met de context van de school en de opdracht die daar bij past.

5.4 Professionele cultuur

De schoolleiding streeft ernaar de school te ontwikkelen tot een lerende organisatie, tot een school die gekenmerkt wordt door een professionele schoolcultuur. Daarom worden er jaarlijks studiedagen voor het gehele team ingeroosterd. Speerpunt is de ontwikkeling van de leraren tot nog betere leraren. Om dit te bereiken leggen de directie en de IB-er klassenbezoeken af en er worden nagesprekken gevoerd.

De leraren houden hun eigen ontwikkeling bij in een portfolio.

De schoolleider is geregistreerd schoolleider.

5.5 Beleid met betrekking tot stagiaires

Voor de aanwas van nieuwe leerkrachten vinden wij het belangrijk een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van aankomende leerkrachten, daarom bieden wij stagiaires van de PABO's, de opleidingen Pedagogisch medewerker en Onderwijsassistenten en de opleiding helpende Zorg en Welzijn de gelegenheid om ervaring op te doen.

Voor de beoordeling van stagiaires maken wij gebruik van de beoordelingsinstrumenten van de opleidingsschool.

5.6 Introductie en begeleiding

Begeleiding

Proloog levert een actieve bijdrage aan het opleiden van de student. Dit doen we onder andere door het organiseren van opleidingsscholen en het actief inzetten van de werkveldcontactpersoon. Proloog wil talenten vroegtijdig aantrekken en binden en daarbij zetten we in op zowel MBO, HBO als universiteit. Startende leraren krijgen Proloogbreed de werkveldcontactpersoon als coach toegewezen om hen in de eerste jaren te begeleiden.

We begeleiden en stimuleren medewerkers die ambities binnen Proloog hebben, maar ook begeleiden we de leerkrachten die daar behoefte aan hebben.

5.7 Taakbeleid

Taakbeleid

Per 1 augustus 2019 zijn het basismodel en overlegmodel vervallen en daarvoor in de plaats is het werkverdelingsplan gekomen.

De sociale partners hebben met de invoering van het werkverdelingsplan beoogd dat de professionele dialoog op school meer en beter gevoerd wordt. Hiermee wordt er een grotere zeggenschap gelegd bij het schoolteam. De regeling werkverdelingsplan houdt in dat de schooldirecteur de werkzaamheden voor een schooljaar in kaart brengt en dit mededeelt aan het gehele team. Vervolgens gaat de schooldirecteur met het gehele team in gesprek over de hoeveelheid werk en worden er afspraken gemaakt over de werkverdeling.

Op basis van dit gesprek, stelt de directeur een conceptwerkverdelingsplan op. In het werkverdelingsplan moet ten minste worden geregeld:

- de verdeling van de te geven lessen en groepen over de individuele teamleden (verhouding tussen aantal leerkrachten en groepen en niet wie welke groep heeft);
- de verhouding tussen lesgevende taken en overige taken;
- de tijd die leraren nodig hebben voor het voor- en nawerk van de lessen;
- de tijd die onderwijsondersteunend personeel nodig heeft voor het werk binnen en buiten de klas;
- welke taken worden uitgevoerd en de tijd en verdeling daarvan binnen de gestelde kaders;

- de momenten waarop er op school door werknemers pauze wordt genomen;
- de momenten waarop het team vindt dat werknemers aanwezig moeten zijn op school;
- de besteding van de werkdrukmiddelen;
- indien van toepassing de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de kaders voor vervangingsbeleid bij de werkgever.

Vervolgens wordt het conceptwerkverdelingsplan aan het team voorgelegd, waarbij het gehele team moet gaan beoordelen of er voldoende draagvlak bestaat voor de invoering ervan. Als dit het geval is, zal vervolgens het werkverdelingsplan ter instemming worden voorgelegd aan de PMR. Na verkregen instemming van de PMR kan het werkverdelingsplan definitief worden vastgesteld en zal er voor de zomervakantie met iedere individuele werknemer een gesprek worden gevoerd over de inzet voor het komende schooljaar. Uitgangspunt hierbij zijn de kaders die zijn vastgesteld in het werkverdelingsplan.

5.8 Collegiale consultatie

Ieder schooljaar wordt collega's de mogelijkheid van collegiale consultatie geboden. Collega's kunnen bij elkaar in de bouw komen kijken, ook hebben zij de mogelijkheid op een andere school binnen Proloog een collegiale consultatie te doen.

Een collega die een collegiale consultatie uitvoert, doet dit in zijn/haar niet lesgebonden tijd (m.u.v. een leerkracht die fulltime werkt). De consultaties zijn bedoeld voor persoonlijke ontwikkeling en/of schoolontwikkeling van collega's.

5.9 Persoonlijke ontwikkelplannen

Iedere werknemer stelt jaarlijks een POP op.

Een kenmerk van een professionele en lerende organisatie is dat de medewerkers hun ontwikkeling in eigen hand nemen en sturen. Een Persoonlijk Ontwikkelplan (POP) is daarbij een hulpmiddel om gericht invulling te geven aan de eigen ontwikkeling. De leidinggevende en de medewerker voeren in het kader van de gesprekkencyclus overleg over de ontwikkeling van de medewerker. De afspraken die worden gemaakt tijdens het overleg worden vastgelegd in het POP van de medewerker. Deze afspraken kunnen onder meer gaan over scholing, toekomstige inzetbaarheid en doorstroming naar andere interne of externe functies. Het POP wordt jaarlijks geactualiseerd door de medewerker. Achteraf legt de medewerker binnen de gesprekkencyclus verantwoording af over zijn individuele ontwikkeling en de wijze waarop de uitgevoerde activiteiten daaraan hebben bijgedragen. De medewerker is zelf verantwoordelijk voor opstellen van het POP. Het POP wordt in concept voorbereid door de medewerker volgens de leidraad POP (bijlage 5).

5.10 Het bekwaamheidsdossier

Een bekwaamheidsdossier is een geordende verzameling gegevens die laat zien dat de medewerker bekwaam is en zijn bekwaamheid onderhoudt in afstemming met het beleid van de organisatie en dat de werkgever hem daartoe de mogelijkheden en middelen biedt.

Daarnaast biedt een bekwaamheidsdossier medewerkers mogelijkheden om vanuit de eigen drijfveren en ambitie mee te denken over de onderwijskwaliteit die Proloog wil bieden. De medewerkers worden daarmee aangemoedigd om zich eigenaar te voelen en verantwoordelijkheid te nemen.

- In het bekwaamheidsdossier wordt aangetoond dat de medewerker bekwaam is; diploma's, certificaten etc. Desgewenst kan het dossier worden aangevuld met een Curriculum Vitae, dat wil zeggen een vermelding van relevante opleidingen, werkervaringen, momenten van sleutelervaringen.
- De leidinggevende en de medewerker maken in het kader van de gesprekkencyclus afspraken over de professionalisering van de medewerker. Deze afspraken hebben betrekking op specifieke scholing of professionele ontwikkeling in het kader van de voor medewerker vastgestelde bekwaamheidseisen. De resultaten van de inspanning worden opgenomen in het bekwaamheidsdossier.
- Het bekwaamheidsdossier wordt goed bijgehouden gedurende de hele tijdsduur van de loopbaan van de medewerker bij de werkgever.

5.11 Functioneringsgesprekken

De gesprekkencyclus

Op dit moment passen we binnen Proloog al een aantal jaren de vastgestelde gesprekkencyclus toe. De komende

jaren zal aan de hand van het generieke functiehuis en het digitaliseren van de gesprekkencyclus ook de hele cyclus opnieuw worden bekeken en vastgesteld. Tot die tijd geldt de huidige cyclus.

Functioneringsgesprekken

De directie voert jaarlijks een functioneringsgesprek met alle medewerkers. We beschikken over een regeling Functioneringsgesprekken. Tijdens het functioneringsgesprek staat het POP van de medewerker (met daarin de competentie set) centraal. Op basis van het ontwikkelde POP wordt omgezien naar verbeterdoelen in relatie tot de schoolverbeterdoelen. Aan de orde komen verder: werkdruk, loopbaanwensen, scholing, taakbeleid, en mobiliteit. Tijdens de functioneringsgesprekken wordt tevens de inzet van de uren duurzame inzetbaarheid besproken en/of geëvalueerd. Het verslag van het functioneringsgesprek wordt opgenomen in het personeels- en bekwaamheidsdossier. In het functioneringsgesprek wordt door de medewerker verantwoording afgelegd over zijn ontwikkeling van startbekwaam naar basisbekwaam respectievelijk van basisbekwaam naar vakbekwaam.

5.12 Beoordelingsgesprekken

Beoordelingsgesprekken

We beschikken over een regeling Beoordelingsgesprekken. De directie voert 1 x per 3 jaar een beoordelingsgesprek met iedere werknemer. Bij dit beoordelingsgesprek wordt ons competentieprofiel gebruikt. Daarnaast worden houding en gedrag ten opzichte van collegae en ouders en de doorgemaakte ontwikkeling in kennis en vaardigheden beoordeeld. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit of een leraar startbekwaam, basisbekwaam of vakbekwaam is, zoals in de CAO aangegeven.

5.13 Professionalisering

Scholing

Scholingsbeleid valt binnen de algehele kaders van personeelsbeleid en professionalisering. De professionalisering van werknemers draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs en is gericht op:

- De wederzijdse afstemming tussen de wensen van de werknemer met betrekking tot zijn professionele ontwikkeling en de ontwikkelingsdoelen van de organisatie.
- Professionalisering die bestaat uit door de werknemer bepaalde individuele professionele ontwikkeling en de door de werkgever opgedragen professionaliseringsactiviteiten.
- De verantwoordelijkheid van iedere werknemer voor de eigen professionalisering. Hij maakt daartoe jaarlijks afspraken over zijn professionalisering met de werkgever.
- Het onderhouden van de bekwaamheid op basis van de vastgestelde bekwaamheidseisen, voor zover van toepassing. Iedere leraar streeft naar het behalen van de vakbekwaamheid
- De vergroting van de employability van werknemers, waarmee partijen bedoelen dat een werknemer zodanig is ontwikkeld en opgeleid dat deze breed inzetbaar blijft op zowel de interne als de externe arbeidsmarkt.

Scholing komt aan de orde bij de functioneringsgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de schoolverbeterdoelen, de competentieset en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school.

5.14 Verzuimbeleid

Een zieke werknemer meldt zich ziek bij de directeur. Deze neemt contact op met de vervangingscoördinator van Proloog, die de vervanging regelt. De werknemer meldt zich ook beter bij de directeur. Bij langduriger verzuim wordt de werknemer opgeroepen bij de Arbo-arts. Bij kort veelvuldig verzuim (3 keer per schooljaar) wordt een verzuimgesprek gehouden door de directeur. Bij vermoeden van oneigenlijk verzuim wordt de Arbo-arts ingeschakeld. Langdurig verzuim wordt afgehandeld conform de Wet Poortwachter. De re-integratie voor wat betreft het functioneren op school valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur. Bij ziekte wordt, naast de informele contacten door de collegae, formeel door de directeur contact onderhouden met de betrokkene. Indien de zieke werknemer daar prijs op stelt, worden er huisbezoeken afgelegd. Regelmatig (eens per 6 weken) wordt een kaart of bloemetje gestuurd namens het team.

6 Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur

Proloog organisatie

Proloog is de onderwijsorganisatie voor het openbaar basisonderwijs in de gemeente Leeuwarden. Proloog telt drieëntwintig locaties waar basisonderwijs kan worden gevolgd. Eén daarvan is een school voor speciaal basisonderwijs. Binnen Proloog zijn er bijvoorbeeld een Montessorischool, een Jenaplanschool, een Daltonschoon en een school werkt volgens de principes van de pedagogiek van Reggio Emilia. Alle scholen hebben een specifiek onderwijsprofiel of leggen verschillende accenten op het gebied van pedagogiek of didactiek. De directies van de scholen hebben een grote mate van onderwijskundige vrijheid binnen algemene gemeenschappelijke onderwijskundige en bedrijfsmatige kaders. Er bestaan in de gemeente Leeuwarden geen schoolgrenzen; ouders hebben binnen het openbaar basisonderwijs een vrije schoolkeuze.

Organisatie obs Potmarge

Onze school is één van Proloog. De directie geeft –onder eindverantwoordelijkheid van Raad van Toezicht van Proloog- leiding aan de school. De directie is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. De directie wordt bijgestaan door de IB-er en een ICT- coördinator. De school heeft de beschikking over een ouderraad en een MR. Op Stichtingsniveau is er een GMR.

De school hanteert een continuurooster met 5 gelijke dagenmodel, waarbij de kinderen van groep 1 t/m 8 dagelijks van 8.30 uur tot 14.00 uur naar school gaan.

6.2 Groepeeringsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. In een aantal gevallen worden er combinatieklassen gevormd. De lessen worden over het algemeen binnen de eigen groep aangeboden aan de leerlingen. Soms wordt individueel ofwel in kleine groepjes extra ondersteuning geboden. Dit wordt gedaan door onderwijsassistenten (in of buiten het leslokaal).

6.3 Het schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is een school die open staat voor ouders. Sterker nog: we proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken.

Onze ambities zijn:

1. De school ziet er verzorgd uit
2. De school is een veilige school
3. Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om
4. Ouders ontvangen regelmatig informatie middels het Ouderportaal
5. De school organiseert jaarlijks een ouderavond (thema-avond)
6. Ouders participeren bij diverse activiteiten
7. De school staat altijd open - de leraren zijn bereikbaar

6.4 Veiligheid

OBS Potmarge is een Openbare Vreedzame basisschool.

- **Openbaar** , omdat iedereen, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond welkom is. Wij leren kinderen respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Wij hebben aandacht voor en bieden ruimte aan ieder kind en iedere leerkracht. Het motto van openbaar onderwijs is: "Niet apart, maar samen".
- **Vreedzaam** , omdat we de klas en de school als leefgemeenschap zien, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen.

De school waarborgt de veiligheid van leerlingen en leraren (werknemers). Daartoe is allereerst vastgesteld welke (ernstige) incidenten de school onderscheidt. Dit zijn:

- fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging via msn, sms, e-mail of internet
- pesten, treiteren en/of chantage
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- discriminatie of racisme
- vernieling
- diefstal
- heling
- (religieus) extremisme

De school beschikt over een registratiesysteem: de leraar registreert incidenten in het schooladministratiesysteem Dotcom. Naast de incidentenregistratie beschikt de school over een ongevallenregistratie. De IB'er analyseert jaarlijks de gegevens en stelt, in overleg met de directie, verbeterpunten vast.

De school probeert incidenten en ongevallen te voorkomen. De school is een gecertificeerde Vreedzame School en beschikt dus over een schoolbrede aanpak voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n. gedragsregels: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd.

Incidenten en ongevallen worden in eerste instantie afgehandeld door de leraar. Als zaken niet opgelost kunnen worden, wordt de Interne Begeleider betrokken bij de afhandeling. Ook ouders worden betrokken bij de aanpak van incidenten en ongevallen.

De ouders en de leraren worden 1 x per twee jaar bevraagd op veiligheidsaspecten. De (sociale) veiligheid van de leerlingen monitoren wij door het gebruik van:

- Vreedzame School; Vragenlijst groepsklimaat
- De SCOL voor alle leerlingen en de "leerling SCOL" voor de eindgroepen.
- Scholen met Succes - tevredenheidsonderzoek leerlingen.

De gegevens worden aangeleverd bij de Inspectie van het Onderwijs.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids) en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. De school beschikt over een specifieke veiligheidscoördinator (aanspreekpunt). In de schoolgids en het informatieboekje worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten m.b.t. veiligheid. De school beschikt over 5 BHV'ers.

6.5 Samenwerking

Onze school werkt effectief samen met voorschoolse voorzieningen. Deze samenwerking is m.n. gericht op informatie-uitwisseling over

- de ontwikkeling van een kind
- eventuele zorg over de ontwikkeling van de een kind en/of
- een eventuele zorgelijke thuissituatie van een kind

Daarnaast werken we samen met vervolgscholen (ook bij een tussentijds vertrek). In alle gevallen betrekken we ouders bij de overgang van hun kind (voorschool – school; school – voortgezet onderwijs; school – andere school). Met betrekking tot leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken we samen met het samenwerkingsverband en met zorgpartners. Tenslotte werken we samen met de gemeente bijvoorbeeld in het kader van leerplicht en IKC ontwikkeling.

In het kader van de zorg onderhouden wij contacten met:

- De leerplichtambtenaar
- De wijkagent
- Schoolmatschappelijk werk
- Schoolarts

Aandachtspunt	Prioriteit
IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling	gemiddeld

6.6 Contacten met ouders

Goede contacten met ouders vinden wij van groot belang, omdat school en ouders dezelfde doelen nastreven: de algemeen menselijke en de cognitieve ontwikkeling van (hun) kinderen. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

Belangrijke kenmerken van onze school zijn:

1. Ouders worden betrokken bij schoolactiviteiten
2. Leraren stellen zich op de hoogte van de opvattingen en verwachtingen van de ouders
3. Ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken
4. Ouders worden betrokken bij (extra) zorg
5. Ouders (en hun kinderen) worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs
6. Ouders worden adequaat op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind

6.7 Overgang PO-VO

Onze school werkt nauw samen met het Voortgezet Onderwijs. Om te komen tot een gedegen advies voor de schoolkeuze wordt de Plaatsingswijzer gebruikt. Het leerlingvolgsysteem Bij de Plaatsingswijzer staan de gegevens uit het CITO leerlingvolgsysteem vanaf groep 6 centraal. Er wordt gekeken naar de ontwikkeling van de leerling bij:

- begrijpend lezen
- rekenen en wiskunde
- technisch lezen
- spelling

De eerste twee onderdelen tellen hierbij het zwaarst. De Plaatsingswijzer is een hulpmiddel om tot een goed doordacht en onderbouwd advies te komen. Bij het opstellen van het advies voor een kind wordt natuurlijk veel meer informatie betrokken, bijv. over de werkhouding, motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling, zoals vermeld in het Onderwijskundig Rapport. Alle beschikbare informatie over het kind leidt dus tot het uiteindelijke advies. Hoewel de procedure voor het opstellen van een schoolkeuze-advies uiterst zorgvuldig gebeurt, kan het natuurlijk voor komen, dat u het niet eens bent met het gegeven advies. Een Toetsingscommissie Schoolkeuzeadvies ingesteld om bij verschil van mening over het uitgebrachte schoolkeuzeadvies te bemiddelen tussen school en ouders. De Toetsingscommissie Schoolkeuzeadvies weegt de informatie van de school en ouders en doet een uitspraak. Dit kan een advies aan de school zijn om het schoolkeuzeadvies aan te passen dan wel het uitgebrachte advies te handhaven. Deze werkwijze is erg zinvol gebleken en is met ingang van 1 augustus 2015 definitief ingevoerd.

6.8 Privacybeleid

Privacy

Bij Proloog gaan we zorgvuldig om met de privacy van onze leerlingen en medewerkers. Als onderwijsorganisatie moeten wij gegevens vastleggen over en van onze leerlingen en als werkgever moeten wij gegevens vastleggen over en van onze medewerkers. Het vastleggen en gebruik van deze persoonsgegevens is beperkt tot informatie die strikt noodzakelijk is voor het onderwijs en voor Proloog als werkgever. De gegevens worden beveiligd opgeslagen en de toegang daartoe is beperkt.

Privacyreglementen

In het privacyreglement van Proloog is beschreven hoe wij omgaan met onze leerlinggegevens, onze personeelsgegevens én wat de rechten zijn van ouders, leerlingen en medewerkers. Daarnaast kent Proloog een social media reglement. Het reglement staat op de website en voor die van de werknemers op Sharepoint.

6.9 Voor- en vroegschoolse educatie

Onze school is een VVE-school (vroeg- en voorschoolse educatie). Dit betekent dat we nauw samenwerken met de

peuter- speelleergroep die in onze school is gehuisvest. De samenwerking bestaat uit het regelmatig informeren van elkaar over het onderwijsaanbod (i.v.m. doorgaande lijnen) en de zorg en begeleiding. Er is in alle gevallen van plaatsing op de basisschool sprake van een warme overdracht.

6.10 Voor-, tussen- en naschoolse opvang

Onze school beschikt (nog) niet over voorzieningen met betrekking tot de voorschoolse opvang.

In de omgeving van de school is een andere aanbieder van (naschoolse) opvang, te weten Kidsfirst.

Het is ons streven om intensief samen te werken de Kinderopvangorganisatie Sinne Kinderopvang, die ook in het schoolgebouw is gehuisvest met een Peuter speelleergroep. Sinne onderzoekt de mogelijkheid om vanaf schooljaar 2019-2020 dagopvang en naschoolse opvang te bieden in de school.

7 Financieel beleid

7.1 Algemeen

Scholen mogen zelf beslissen waaraan zij overheidsgeld besteden. Daarom is het belangrijk dat schoolbesturen hun financiële risico's in kaart brengen en hun bevoegdheden vastleggen. Proloog kiest er voor om de bevoegdheden over de bestedingen waar dit kan zoveel mogelijk zo dicht mogelijk bij het primair proces en dus bij de scholen neer te leggen. Een school heeft binnen Proloog de mogelijkheid om zelf binnen de financiële kaders te kiezen welke lesmethodes worden aangeschaft en wanneer hier in wordt geïnvesteerd.

Extra middelen Naast de rijksbijdrage van het ministerie van OCW participeert Proloog in landelijke en regionale projecten. De extra middelen worden aangevraagd via een afzonderlijke projectbegroting bij een externe financierder. Binnen Proloog worden deze gelden afzonderlijk in de administratie opgenomen en gekoppeld aan een school. Alleen de school kan deze middelen besteden uiteraard conform de eisen die door de financierder in de projectaanvraag zijn gesteld.

Rapportages

Binnen Proloog werken we met een eenduidige managementinformatie systeem. De schooldirecteur heeft altijd up to date inzicht in:

De financiële positie van de school (wordt dagelijks bijgewerkt)

Het ziekteverzuim percentage (wordt maandelijks bijgewerkt)

De ontwikkelingen in het aantal leerlingen (wordt maandelijks bijgewerkt)

De uitputting van de aanvullende projectfinanciering.

7.2 Sponsoring

Sponsoring

Bij sponsoring gaat het om het verstrekken van geld, goederen of diensten door een sponsor aan het bevoegd gezag, (school)directie, onderwijzend, niet-onderwijzend personeel of leerlingen. Leerlingen of hun ouders/verzorgers kunnen hiermee in schoolverband worden geconfronteerd. Het is mogelijk dat de sponsor een tegenprestatie verlangt (schenkingen vallen hier niet onder). Proloogscholen hebben zich aangesloten bij het landelijk convenant dat hiervoor is vastgesteld. Hierin is onder meer opgenomen dat sponsoring:

Verenigbaar dient te zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school en in overeenstemming met de goede smaak en fatsoen

Geen gevaar moet opleveren aangaande objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid

Niet van invloed is op de onderwijsinhoud of de continuïteit van het onderwijs

7.3 Begrotingen

Begroting

De begroting van Proloog is afgeleid van de meerjarenvisie en meerjarenperspectief van Proloog. Afgeleid van deze begroting heeft elke school van Proloog een eigen 'schoolbegroting'. In de schoolbegroting is onder andere geld beschikbaar voor uitgaven van scholing, ICT voorzieningen en lesmateriaal. De gelden worden verdeeld via een vaste verdeelsleutel die is gebaseerd op het aantal kinderen van een school. Elke school heeft een schoolreserve. De schoolreserve bestaat uit het verschil tussen de totaal toegekende middelen en de uitgaven van een school. De uitgaven voor huisvesting en ander niet direct gerelateerd aan het onderwijs worden bovenschools beheerd. Proloog kiest hierbij voor het solidariteitsprincipe zodat een school met bijvoorbeeld hoge huisvestingslasten (bijvoorbeeld omdat er sprake is van een oud gebouw) of relatief dure leerkrachten niet onevenredig worden benadeeld. De begroting wordt jaarlijks voorafgaande aan het kalenderjaar door de directeur van de school opgesteld (voor 1 november) en goedgekeurd door de MR van de school (voor 15 januari). De vastgestelde begroting is taakstellend voor het College van bestuur en de directeurs van de scholen. Dat betekent dat in principe geen uitgaven kunnen worden gedaan, zonder dat deze zijn begroot. Schuiven binnen de begroting is toegestaan, mits geen geweld wordt gedaan aan de vooraf geformuleerde beleidsdoelen. De begroting is hiermee een belangrijk sturingselement geworden.

Exploitatiebegroting

De directeur stelt jaarlijks in overleg met de controller een voorstel op voor een begroting voor het komende kalenderjaar met een toelichting (exploitatiebegroting). Daarin zijn alle inkomsten en uitgaven van de school opgenomen waarvoor de directeur verantwoordelijk is. De exploitatiebegroting is gebaseerd op het beleidsplan van de

school. Daarnaast stelt de directeur jaarlijks in het voorjaar in overleg met de beleidsmedewerker P&O een personeelsformatieplan op.

8 Zorg voor kwaliteit

8.1 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg Proloog

Worden wie je bent

Het basisonderwijs biedt kinderen een brede basis voor de rest van hun leven. Bovendien doen leerlingen kennis en vaardigheden op die nodig zijn voor een succesvolle leerloopbaan.

De basisscholen van Proloog bieden kinderen alle ruimte om zichzelf te ontwikkelen. Zo kunnen ze worden wie ze zijn. En daar gaat het om: jezelf zijn, je talenten ontwikkelen, kennis en vaardigheden opdoen, plezier maken en gelukkig zijn. Proloog wil dat alle leerlingen kwalitatief goed onderwijs krijgen én een fantastische basisschooltijd beleven.

Kwaliteitscultuur en kwaliteitsbeleid

Proloog heeft de ambitie om in de komende periode het kwaliteitsbeleid te ontwikkelen, zodat de kwaliteitsactiviteiten onderling met elkaar zijn verbonden. Vervolgens zal het strategisch kwaliteitsmanagement uitgevoerd worden: de kwaliteitsactiviteiten worden strategisch ingezet en dragen daardoor bij aan doelrealisatie.

Proloog wil een goede (aantoonbare) onderwijskwaliteit realiseren door een kwaliteitscultuur waarbinnen waarden en stimuleren centraal staan. Waarden en benoemen wat goed gaat is nodig om medewerkers vertrouwen te geven. Vertrouwen vormt vervolgens een belangrijke basis om te werken aan geconstateerde ontwikkelpunten. Tips en tops worden meetbaar en zichtbaar verwoord in gesprekken en rapporten.

Kwaliteitszorg is een persoonlijke houding van waaruit we samen proberen het elke dag een stukje beter te doen. Een houding die maakt dat we successen kunnen vieren en tegelijk het ook durven te benoemen en te leren van de keren dat het niet lukt. Omdat we daarmee op een open, samenwerkingsgerichte en integere manier inzetten voor de ontwikkeling van onderwijs en de ontwikkeling van leerlingen.

Wanneer er naar de opbrengsten van ons onderwijs wordt gekeken, worden de normen bewaakt. Naast de minimum opbrengsten wordt er ook verder gekeken. Op deze wijze ontstaat er ook ruimte voor de ontwikkeling van scholen die meer dan voldoende (willen) presteren.

Proloog hanteert een aantal kaders waarbinnen het kwaliteitsbeleid plaatsvindt. De communicatie omtrent deze kaders vindt helder en effectief plaats. Naast de duidelijke kaders, is er ruimte voor de dialoog en ruimte voor evaluatie of de bestaande kaders de juiste zijn.

Proloog werkt met een dashboard waarin de onderwijskwaliteit zichtbaar is op bestuursniveau. De komende periode zal dit systeem verder ontwikkeld worden met betrekking tot verdieping van data.

Naast het systeem biedt het kwaliteitsbeleid ruimte voor de dialoog en feedback. Proloog vindt dat dit gericht is op alle mensen binnen de organisatie: bestuurder, stafmedewerker, schooldirecteuren, leerkrachten, ouders en leerlingen.

Onderwijsmonitor

Binnen Proloog is een onderwijsmonitor ontwikkeld die in beeld brengt of de onderwijskundige ambities van Proloog gerealiseerd worden. De onderwijsmonitor brengt ook in beeld of de scholen van Proloog voldoen aan de deugdelijkheidseisen van de Inspectie van het Onderwijs. Belangrijk uitgangspunten bij de monitor zijn:

De monitor ondersteunt het realiseren van een goede kwaliteitscultuur;

Informatie is zowel voor de directeur als het bestuur beschikbaar;

Input komt uit bestaande documenten zoals evaluaties van jaarplannen, zelfevaluaties, enz.;

Informatie toegankelijk is.

De gegevens vanuit 'Insite' zijn opgenomen in de onderwijsmonitor. Naast de onderwijskundige onderdelen bevinden zich in Insite de overzichten van financiën, leerlingenaantallen, personeel en huisvesting.

Op basis van dit beeld maakt het college van bestuur resultaatgerichte afspraken met de directeur in de periode november-december. De onderwijsmonitor verschijnt tweemaal per jaar op basis van de gegevens van januari en juli van het betreffende schooljaar.

De onderwijsmonitor wordt vastgesteld door het college van bestuur en wordt besproken in de expertgroep kwaliteit, het directieurenberaad, de onderwijscommissie van de raad van toezicht, in de raad van toezicht en de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad.

Interventieladder

Het bestuur wil dat alle scholen voldoen aan de gestelde kwaliteitsnorm van Proloog. Onderdeel van de kwaliteitsnorm vormen de deugdelijkheidseisen van de Inspectie van het Onderwijs. Directeuren van Proloog hebben goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs, zij vieren successen en sturen tijdig bij wanneer dat nodig is. Elke directeur brengt op systematische wijze de kwaliteit van het onderwijs op elke school in kaart. Dit doet hij door het laten uitvoeren van collegiale visitaties, het volgen en analyseren van de resultaten en het analyseren van de risicofactoren en trends uit de onderwijsmonitor. Indien noodzakelijk stelt de directeur een plan van aanpak op en bespreekt dit regelmatig met de directeur onderwijs. Wanneer de directeur onderwijs risico's signaleert bespreekt hij deze met de directeur van de school en het college van bestuur. Bij onvoldoende eindopbrengsten krijgt een school in het eerste jaar zelf de verantwoordelijkheid om een goede analyse te maken en met een verbeterplan te komen. Dit wordt gemonitord door de directeur onderwijs en het college van bestuur. Bij twee jaar onvoldoende eindopbrengsten wordt een externe audit uitgevoerd en wordt op basis daarvan een plan van aanpak geschreven.

Kwaliteitszorg op obs Potmarge

Onze school levert een basiskwaliteit gelet op het toezichtkader van de inspectie. Onderdelen van de basiskwaliteit evalueren wij op diverse momenten met behulp van verschillende instrumenten:

- twee maal per jaar aan de hand van de cognitieve opbrengsten
- jaarlijks aan de hand van sociale opbrengsten
- eens per twee jaar aan de hand van tevredenheidsonderzoeken
- minimaal eens per jaar aan de hand van het jaarplan
- eens per vier jaar met een schooldiagnose
- eens in de vier jaar door collegiale consultatie

Op basis van de meting stellen we actiepunten vast die we verwerken in onze jaarplannen of stellen we onze jaarplannen bij.

8.2 Kwaliteitscultuur

Onze school onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na en we zorgen ervoor dat de kwaliteit op peil blijft: we beoordelen de ambities systematisch en cyclisch en op basis van de bevindingen verbeteren of borgen we onze kwaliteit. Het cyclisch en systematisch van Werken met Kwaliteitskaarten biedt mogelijkheden voor een continue kwaliteitszorg.

Van belang is ook dat onze kwaliteitszorg gekoppeld is aan het integraal personeelsbeleid. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

8.3 Het meten van de basiskwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs beschrijft in haar waarderingskader 2017 de basiskwaliteit op 17 standaarden.

We zijn voornemens om de basiskwaliteit 1 x per twee jaar te meten, met bijvoorbeeld het instrument WMK-PO. De acties die dat oplevert zullen we meenemen in de jaarplannen.

8.4 Wet- en regelgeving

Onze school heeft kennis genomen van de eisen van de Inspectie van het Onderwijs voor wat betreft wet- en regelgeving. Wij houden ons aan de volgende eisen:

1. De schoolgids leveren wij tijdig aan bij de inspectie
2. De schoolgids voldoet aan de eisen die de inspectie stelt
3. Het schoolplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie
4. Het schoolplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt
5. Het zorgplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie (via het samenwerkingsverband)
6. Het zorgplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt
7. Wij programmeren voldoende onderwijstijd

8. Wij programmeren niet meer dan (maximaal) 7 x een onvolledige schoolweek voor de leerlingen van groep 3 t/m 8

8.5 Inspectiebezoeken

Deze school heeft op 19 mei 2015 een schoolbezoek gehad, in het kader van het vierjaarlijkse onderzoek, van de Inspectie van het Onderwijs. We beschikken over een rapport met de bevindingen (zie bijlage). De inspectie heeft de volgende onderdelen beoordeeld: Kwaliteitszorg, Zorg en begeleiding, Opbrengsten en Wet- en regelgeving. De inspectie heeft geconcludeerd dat de kwaliteit van het onderwijs op onze school op het merendeel van de onderzochte onderdelen op orde is. Onze school heeft een basisarrangement (voldoende). Er zijn enige tekortkomingen, die zijn opgenomen in het (meer-) jarenplan.

9 Strategisch beleid

9.1 Strategisch beleid

Proloog beschikt over een strategische agenda met daarin de ambitie voor de komende periode om onze leerlingen het beste onderwijs te kunnen geven. Hierin staat samenwerking centraal en is er ruimte voor diversiteit. Proloog schept voorwaarden voor goed onderwijs, de scholen binnen Proloog bepalen zelf hoe ze deze voorwaarden tot uitvoering brengen. De inzet van de leerkrachten en alle ondersteunende medewerkers maken hierbij het verschil. Zij werken samen om het beste uit leerlingen te halen, zodat ze kunnen worden wie ze zijn. Niettemin blijft de bekostiging van ons onderwijs een uitdaging, net als voor ieder ander schoolbestuur. Maar we stáán voor onze ambities.

Ambities goed onderwijs

Proloog zorgt voor een gezonde, veilige en passende leeromgeving. Hiermee scheppen we de juiste omstandigheden voor de optimale ontwikkeling van kinderen. Proloog wil leerlingen goed voorbereiden op de dynamische maatschappij. Daarom laten we het onderwijs goed aansluiten op de ontwikkelingen in de samenleving. Het stimuleren van een onderzoekende houding en kinderen eigenaar laten zijn van hun leerproces vinden we belangrijk. We bereiden ze voor op een leven lang leren.

Ambities goed werkgeverschap

Goed werkgeverschap en goed onderwijs zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Daarom zet Proloog in op kwalitatief goede medewerkers die zich optimaal kunnen ontwikkelen. Proloog investeert in collega's van de toekomst. Werkplezier staat hoog in het vaandel.

Ambities ontwikkelingsaanbod

In 2025 zijn alle Proloog-scholen een integraal kindcentrum met één interprofessioneel team of hebben een intensieve samenwerking met de kinderopvang. Hiermee zorgen we voor een optimale doorgaande lijn en daarmee voor ontwikkelingskansen voor ieder kind. Een integraal kindcentrum biedt een breed aanbod en volgt, in nauwe samenwerking met de ouders, het kind in zijn ontwikkeling van 0 tot 12 jaar. We werken daarbij vanuit een gezamenlijke visie. Hierdoor kan er vroegtijdig worden ingespeeld op de ontwikkelingsbehoefte van ieder kind. Proloog onderzoekt tevens samen met Piter Jelles een vorm van onderwijs voor 0 tot 18 jaar.

Ambities samenwerking

Proloog wil de samenwerking versterken met verschillende (educatieve) partners, zodat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Om dit te realiseren, is een goede samenwerking tussen schoolbestuur, leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en ouders van groot belang.

10 Aandachtspunten 2019-2023

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
Taallesonderwijs	Taalaanbod geïntegreerd binnen wereldoriëntatie	hoog
Wereldoriëntatie	wereldoriëntatie met geïntegreerd taalaanbod	hoog
Didactisch handelen	Leerkrachten hanteren coöperatieve werkvormen in de lessen (afspraken borgen)	laag
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	stimuleren van een actieve en zelfstandige rol van leerlingen	gemiddeld
Afstemming	de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen • kindgesprekken om tot betere afstemming te komen van het (individuele) aanbod • leerkrachten geven feedback naar leerlingen over het doel/resultaat	hoog
Samenwerking	IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling	gemiddeld

11 Meerjarenplanning 2019-2020

Thema	Verbeterdoel
Taallesonderwijs	Taalaanbod geïntegreerd binnen wereldoriëntatie
Wereldoriëntatie	wereldoriëntatie met geïntegreerd taalaanbod
Didactisch handelen	Leerkrachten hanteren coöperatieve werkvormen in de lessen (afspraken borgen)
Afstemming	de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
Samenwerking	IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

12 Meerjarenplanning 2020-2021

Thema	Verbeterdoel
Taallesonderwijs	Taalaanbod geïntegreerd binnen wereldoriëntatie
Wereldoriëntatie	wereldoriëntatie met geïntegreerd taalaanbod
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	stimuleren van een actieve en zelfstandige rol van leerlingen
Afstemming	de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
Samenwerking	IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

13 Meerjarenplanning 2021-2022

Thema	Verbeterdoel
Taallesonderwijs	Taalaanbod geïntegreerd binnen wereldoriëntatie
Wereldoriëntatie	wereldoriëntatie met geïntegreerd taalaanbod
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	stimuleren van een actieve en zelfstandige rol van leerlingen
Afstemming	de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
Samenwerking	IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

14 Meerjarenplanning 2022-2023

Thema	Verbeterdoel
Afstemming	de leraren stemmen de leerinhouden, de lesinstructie en de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
Samenwerking	IKC ontwikkeling: stimuleren van een doorgaande ontwikkeling van 2 tot 12 jaar en stimuleren van een brede ontwikkeling

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

15 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 16ET
Naam: Obs Potmarge
Adres: Achter de Hoven 304
Postcode: 8933 CZ
Plaats: Leeuwarden

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening

16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 16ET
Naam: Obs Potmarge
Adres: Achter de Hoven 304
Postcode: 8933 CZ
Plaats: Leeuwarden

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening
